

Ελεύθερο ΒΗΜΑ

Περιεχόμενα

Σε ευχαριστώ Ιησού Χριστέ	... 03
Τα 75 χρόνια της έκδοσης της άδειας λειτουργίας 04
Ελληνικό Ινστιτούτο της Βίβλου	... 07
Η Ιστορία του Κοινωνικού Ευαγγελίου(Β')	... 10
Η Απόρριψη της Ιστορικότητας της Γέννησης του Ιησού Χριστού 17
25 Χρόνια από την Αναχώρηση του Χρήστου Ψραγκόπουλου	... 22
Λήμμα : Έτος	... 27
Διχασμός	... 32
Αναχώρησε ο Βασίλης Κλαμπατσέας	... 34
Εκκλησίες της Κοινωνίας των ΕΕΕΕ	... 36
Εκκλησιαστικά	... 38
Στης Βηθλεέμ τα μέρη, ποίημα	... 40

Marten de VOS,
1577, Ελαιογραφία,
106 x 75 cm,
O.- L. Vrouwekathedraal,
Αμβέρπη

Σε ευχαριστώ Ιησού Χριστέ

Καθώς σιμώνει η καινούρια χρονιά και όλος ο κόσμος ζει στους έντονους εορταστικούς ρυθμούς που ξεκινούν λίγο πριν την εορτή των Χριστουγέννων και επεκτείνονται μέχρι λίγες μέρες μετά την Πρωτοχρονιά, πρέπει για μια ακόμη φορά να είμαστε ευγνώμονες στον Ιησού Χριστό για αυτό που έκανε όταν ήρθε και γεννήθηκε στη γη μας σαν ένας από εμάς, παρεκτός αμαρτίας.

Είναι ίδιον του ανθρώπινου πολιτισμού, να κινείται γύρω - γύρω από την ιστορία της Βαβέλ. Μια παγκόσμια Βαβέλ που μονίμως προσπαθεί να αποδείξει στον εαυτό της ότι δεν χρειάζεται τον Θεό. Μια απατηλή πεποίθηση στα επιτεύγματά της είναι αυτή που την κάνει να ορθώνει πύργους και μνημειώδη κατασκευάσματα. Τον 19ο και τον 20 αιώνα η αμερικανική και η ευρωπαϊκή Βαβυλωνία, οδήγησαν το τρένο της απόστασης από τον Θεό και το διαφήμισαν υψώνοντας Πύργους. Στον 21ο αιώνα, η Ασία έρχεται να ακολουθήσει κατά πόδας το αμερικανικό και ευρωπαϊκό πα-

Ο Πύργος της Βαβέλ, Pieter Bruegel the Elder

ράδειγμα και υψώνει και αυτή τους Βαβυλώνιους Πύργους της.

Αλήθεια, τι άλλο εξυπηρετούν ως κτίσματα αυτοί οι πύργοι, παρά την διατράνωση της απόρριψης του Θεού. Βροντοφωνάζουν σε όλη την ανθρωπότητα το «μεγαλείο» του ανθρώπου. Όμως το μνημειώδες και το τεράστιο σκλαβώνουν την ανθρώπινη ψυχή. Μπροστά στο Βαβυλώνιο τέρας η ψυχή του ανθρώπου υποκύπτει αδύναμη να αντισταθεί. Αυτά τα υπέρλαμπρα κτίρια, που θα πραγματοποιηθούν οι εκδηλώσεις των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς είναι μνημεία σκλαβιάς και υποδούλωσης της ανθρώπινης καρδιάς στο πεπερασμένο, στο υλικό και το φθαρτό.

Να γιατί ο Χριστός, δεν ήρθε με Δόξα, αλλά με ταπείνωση. Να γιατί, δεν γεννήθηκε σε έναν φανταχτερό πύργο της τότε ρωμαϊκής Βαβέλ, αλλά σε μια φάτνη. Να γιατί δεν είχε ούτε είδος, ούτε κάλλος, ούτε ωραιότητα. Γιατί η αποστολή Του δεν ήταν να εντυπωσιάσει, να προκαλέσει και να σκλαβώσει με την επίδειξη ενός τεράστιου μεγέθους. Ήρθε να ελευθερώσει και να λυτρώσει τις ψυχές των ανθρώπων από το τέρας της αμαρτίας και από τα βάρη της αμαρτωλής μας ενοχής. Πόσο διαφορετικός ο Χριστός από την βαβυλώνια νοοτροπία μας. Πράγματι η Βασιλεία Του, δεν είναι από εδώ. Δεν έλκει την προέλευση και τη δύναμή της από οτιδήποτε εγκόσμιο.

Αγαπητέ αναγνώστη, στο κατώφλι της νέας χρονιάς αναστοχάσου πόσα πολλά έκανε ο Χριστός για σένα. Πόσα άφησε στους ουρανούς για να σε σώσει. Πόσο μεγάλη είναι η αγάπη Του για σένα. Ψέλλισέ Του, έτσι απλά και ταπεινά « Σε ευχαριστώ Ιησού Χριστέ...»

Για τα 75 χρόνια της έκδοσης της άδειας λειτουργίας της ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ

Αντόνης Περιάλης

Η φράση «Λαός χωρίς μνήμη είναι λαός χωρίς μέλλον» δεν αφορά μόνο την ιστορία ενός έθνους, αλλά και την πορεία μιας Εκκλησίας. Η ιστορική μνήμη παίζει κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση της ταυτότητας, της πορείας και του οράματός της.

Χωρίς μνήμη:

Χάνονται οι ρίζες: Μια Εκκλησία που δεν γνωρίζει ή δεν εκτιμά το παρελθόν της, κινδυνεύει να χάσει την πνευματική της ταυτότητα.

Η ιστορία της είναι ο χάρτης που δείχνει πώς έφτασε στο σήμερα.

Επαναλαμβάνονται λάθη: Η λήθη ανοίγει τον δρόμο για την επανάληψη λαθών που θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί.

Απουσιάζει κατεύθυνση: Η ιστορική μνήμη είναι πυξίδα που βοηθά να σχεδιάσουμε το μέλλον με βάση τη σοφία του παρελθόντος.

Διακυβεύεται η ενότητα: Η κοινή μνήμη εδραιώνει τη συνοχή και προσφέρει κοινά σημεία αναφοράς και αξίες που εμπνέουν το σύνολο.

Χάνεται η ευγνωμοσύνη: Μια Εκκλησία που δεν εκφράζει ευγνωμοσύνη στον Κύριο για το πώς την καθοδήγησε, κινδυνεύει να απολέσει την πνευματική της ταυτότητα.

Ανοίγει ο δρόμος για πνευματική χειρα-

γώγηση: Η λήθη καθιστά την Εκκλησία ευάλωτη στην απώλεια των αξιών του Λόγου του Θεού, πάνω στις οποίες πρέπει να οικοδομείται.

Με αυτές τις σκέψεις, χαιρετίζουμε την εκδήλωση για τη συμπλήρωση 75 χρόνων ζωής και διακονίας της **Ελευθέρας Ευαγγελικής Εκκλησίας Μελισσιών**.

Είναι μια μοναδική ευκαιρία να ανατρέξουμε στο παρελθόν, να αναλογιστούμε τις ευλογίες του Κυρίου και να αντλήσουμε έμπνευση για το μέλλον.

Η Αγία Γραφή και οι αναφορές στο παρελθόν

Η φράση «Λαός που ξεχνά την ιστορία του είναι καταδικασμένος να την επαναλάβει» αποδίδεται συχνά στον Ισπανό φιλόσοφο **Τζορτζ Σανταγιάνα** (George Santayana), από το έργο του *"The Life of Reason"* (1905). Η ακριβής διατύπωση είναι:

«Those who cannot remember the past are condemned to repeat it».

Η φράση «Ένας λαός που ξεχνά την ιστορία του, δεν έχει μέλλον» έχει διατυπωθεί με διάφορες παραλλαγές και αποδίδεται σε αρκετές προσωπικότητες. Ωστόσο, μια γνωστή διατύπωση με παρόμοιο νόημα προέρχεται από τον **Ουίνστον Τσόρτσιλ (Winston Churchill)**, ο οποίος τόνιζε τη σημασία της ιστορικής μνήμης για την επιβίωση και την πρόοδο ενός έθνους.

Ωστόσο πολύ πριν από αυτούς η Αγία Γραφή περιέχει πολλά περιστατικά όπου οι συγγραφείς ή οι ομιλητές αναφέρονται στο παρελθόν και την ιστορία για να διδάξουν, να εμπνεύσουν ή να αναδείξουν τα έργα του Θεού. Αυτές οι αναφορές συχνά εξυπηρετούν τη θεμελίωση της πίστης στον Θεό, την υπενθύμιση του λαού για τη διαρκή παρουσία και σωτηρία Του αλλά και την επισήμανση των λαθών του και των συνεπειών στην ζωή του.

Ο Ιησούς του Ναυή

Ανασκόπηση της Ιστορίας: Στο κεφάλαιο 24, ο Ιησούς του Ναυή κάνει μια αναδρομή

στην ιστορία του λαού Ισραήλ, από την εποχή (Ψαλμός 78:35 , Ψαλμός 136). του Αβραάμ μέχρι την εγκατάστασή τους στη γη της Επαγγελίας. Θυμίζει πώς ο Θεός απελευθέρωσε τον λαό από την Αίγυπτο, τους οδήγησε μέσα από την έρημο και τους χάρισε τη γη των Χανααίων (Ιησούς του Ναυή 24:1-13).

Ο Μωυσής στο Δευτερονόμιο

Ο Μωυσής, πριν από την είσοδο του λαού στη γη Χαναάν, υπενθυμίζει τις πράξεις του Θεού στην έρημο, την παράδοση του Νόμου στο Σινά και τις νίκες κατά των εχθρών τους. Το βιβλίο Δευτερονόμιο είναι γεμάτο αναφορές στην ιστορία (Δευτερονόμιο 8:2).

Ο Προφήτης Σαμουήλ

Ο Σαμουήλ υπενθυμίζει στον λαό πώς ο Θεός τους έσωσε από την Αίγυπτο και πώς εργάστηκε μέσα από τους Κριτές. Τους καλεί να θυμηθούν

(Ψαλμός 78:35 , Ψαλμός 136).

Ο Ιησούς Χριστός

Ο Ιησούς συχνά αναφέρεται στην ιστορία για να διδάξει ή να κατακρίνει. Μερικά παραδείγματα:

Στο *Κατά Ματθαίον 12:40*, αναφέρεται στον Ιωνά.

Στο *Κατά Ιωάννην 8:56-58*, αναφέρεται στον Αβραάμ.

Ο Στέφανος στην Απολογία του

Στις *Πράξεις 7*, ο Στέφανος, πριν λιθοβοληθεί, κάνει μια εκτενή ανασκόπηση της ιστορίας του Ισραήλ. Ξεκινά από τον Αβραάμ, περνάει στον Ιωσήφ, στον Μωυσή και καταλήγει στους προφήτες, τονίζοντας τη συνεχή απιστία του λαού και την απόρριψη των ανθρώπων που έστειλε ο Θεός (Πράξεις 7:2-53).

Από την εκδήλωση μνήμης της ΕΕΕ Μελισσίων

την ιστορία και να μην απορρίψουν τον Θεό για έναν επίγειο βασιλιά (Α΄ Σαμουήλ 12:6-25).

Ο Προφήτης Νεεμίας

Στην προσευχή του λαού μετά την επιστροφή από τη Βαβυλώνα (Νεεμίας 9), γίνεται μια λεπτομερής ανασκόπηση της ιστορίας του Ισραήλ, από την εκλογή του Αβραάμ μέχρι τη σκλαβιά και την απελευθέρωση (Νεεμίας 9:7-15).

Οι Ψαλμοί

Πολλοί ψαλμοί ανακαλούν τα έργα του Θεού στην ιστορία του Ισραήλ. Οι ψαλμοδοί αναφέρονται στη δημιουργία, την απελευθέρωση από την Αίγυπτο και την καθοδήγηση στην έρημο

Ο Απόστολος Παύλος

Στην *Προς Εβραίους Επιστολή (κεφ. 11)*, ο Παύλος αναφέρεται σε μια «πινακοθήκη πίστης», θυμίζοντας τις πράξεις πίστης των Αβραάμ, Ισαάκ, Ιακώβ, Μωυσή και άλλων (Εβραίους 11:23-29).

Συμπέρασμα

Η ιστορία στην Αγία Γραφή χρησιμοποιείται ως εργαλείο μνήμης, διδασκαλίας και επίκλησης πίστης. Η αναφορά στο παρελθόν:

- Ενισχύει την πίστη στον Θεό που ενεργεί μέσα στην ιστορία.
- Υπενθυμίζει τα έργα Του και την ανάγκη να

Τον εμπιστευόμαστε.

- Καλλιεργεί την ευγνωμοσύνη και αποτρέπει την αποστασία.

Αυτές οι αναφορές είναι ένα ισχυρό παράδειγμα για το πώς η μνήμη της ιστορίας μπορεί να ενισχύσει την πίστη και να καθοδηγήσει το μέλλον.

75 Χρόνια Χάριτος και Ευγνωμοσύνης

Η Κοινωνία των Εκκλησιών μας χαιρετίζει με χαρά και συγκίνηση την πρωτοβουλία αυτής της εκδήλωσης μνήμης για τα 75 χρόνια της ΕΕΕ Μελισσιών. Με καρδιά γεμάτη ευγνωμοσύνη, δοξάζουμε τον Κύριο για τη χάρη Του και για τις προσωπικότητες που χάρισε στους κόλπους αυτής της Εκκλησίας.

Ο Κώστας Μεταλληνός ο ιδρυτής της ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ είχε το ιδιαίτερο χάρισμα από τον Θεό να προσελκύει ανθρώπους με πνευματικό ζήλο και όραμα. Στην εκδήλωση αυτή τιμήθηκαν πολλά ονόματα που συνέβαλαν στα πρώτα βήματα της Εκκλησίας. Ανάμεσά τους, ο Κώστας Βάγγης υπήρξε καταλύτης, παρακινώντας τη μικρή συνάθροιση να αποκτήσει νομική υπόσταση και αναγνώριση από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στη συνέχεια, ο Απόστολος Προυσαέας, με την ακούραστη διακονία του, βοήθησε την Εκκλησία να αναπτυχθεί πνευματικά και να στερεωθεί. Ένας αληθινός εργάτης του Ευαγγελίου, ο οποίος προσέφερε τα πάντα για την εξάπλωση της Βιβλικής αλήθειας.

Αυτά τα 75 χρόνια δεν είναι απλώς ένα χρονικό διάστημα. Είναι μια ιστορία γεμάτη θριάμβους και προκλήσεις, δάκρυα και γέλια, πίστη και προσευχή. Είναι η ιστορία ανθρώπων που αφιέρωσαν τη ζωή τους στον Κύριο και έθεσαν τον εαυτό τους στην υπηρεσία Του. Είναι η μαρτυρία ψυχών που βρήκαν ελπίδα, σωτηρία και νέο ξεκίνημα κάτω από τη σκέπη αυτής της Εκκλησίας.

Ας αναλογιστούμε τα πρώτα βήματα, όταν μια χούφτα πιστών έβαλε τα θεμέλια αυτής της Εκκλησίας με όραμα και θυσία. Ας θυμηθούμε τους εργάτες που αφιέρωσαν τον εαυτό τους στη διακονία και ας τιμήσουμε τους αδελφούς και τις αδελφές που κράτησαν ζωντανή τη φλόγα της πίστης μέσα σε δύσκολες εποχές. Και πάνω απ' όλα, ας χαρούμε για τις ψυχές που προστέθηκαν στη βασιλεία του Θεού όλα αυτά τα χρόνια.

Αυτός ο εορτασμός δεν είναι απλώς μια αναδρομή στο παρελθόν, αλλά και μια ευκαιρία να κοιτάξουμε μπροστά. Ο ίδιος Θεός που ήταν

πιστός όλα αυτά τα χρόνια υπόσχεται να είναι μαζί μας και στο μέλλον. Μας καλεί να συνεχίσουμε με πίστη, αγάπη, υπακοή στον Λόγο Του και ζήλο για το έργο Του.

Η Επιστολή του 1953:

Ένα Μαρτυρικό Τεκμήριο

Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί η ανάγνωση ενός τμήματος επιστολής του πρεσβυτερίου της Εκκλησίας προς την Εκτελεστική Διακονία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών το 1953, όταν πρόεδρος ήταν ο αείμνηστος Κώστας Μεταλληνός.

«Προς την Εκτελεστική Διακονία, 17/8/1953 ... Από δε υλικής πλευράς οι ευλογίες είναι πάρα πολλές. Ενώ άλλοτε η εκκλησία είχε ταμείον άδειο και για να πληρώσει ακόμα και το ενοίκιο της έγραφε στους αδελφούς και ζητούσε ενίσχυση, σήμερα όχι μόνο πληρώνει το ενοίκιο της μόνη της με ευχέρεια αλλά έχει και περίσσειμα. Εκτός αυτών έχει και ξεχωριστό ταμείον δια την ανέγερσιν ευκτήριου οίκου εις το οποίον σήμερα έχει περίπου 40 χρυσές λίρες.

Είναι συγκινητικό πώς οι αδελφοί συγκέντρωσαν τα χρήματα αυτά. Ένας αδελφός προσέφερε 25 λίρες, ολόκληρη την οικονομία ετών που είχε. Άλλος προσέφερε την προβατίνα του, που είχε για το γάλα των παιδιών του. Άλλη αδελφή, μη έχοντας τίποτε άλλο, προσέφερε τα δαχτυλίδια της. Άλλη συγκέντρωσε τα χρήματα που προσέφερε πουλώντας αυγά και τις κότες της ...

Όλα αυτά δείχνουν μια εκκλησία ζωντανή, όπου η αγάπη του Χριστού σφίγγει τους αδελφούς και η παρουσία του Αγίου Πνεύματος τους οδηγεί ...»

Η επιστολή αυτή αποκαλύπτει τη ζεστή σχέση των πιστών της εποχής με την Εκκλησία τους, μια σχέση αφιερωμένης αγάπης, θυσίας και εμπιστοσύνης. Ταυτόχρονα, δείχνει την αδελφική σύνδεση με την Εκτελεστική Διακονία των Εκκλησιών μας, η οποία δεν αντιμετωπιζόταν ως εξωτερικός φορέας, αλλά ως οργανικό μέρος μιας πνευματικής οικογένειας.

Μια Κληρονομιά προς συνέχιση

Καθώς θυμόμαστε όλα όσα ο Κύριος έχει κάνει αυτά τα 75 χρόνια, υψώνουμε τις καρδιές μας σε δοξολογία και ευγνωμοσύνη. Ας ανανεώσουμε τη δέσμευσή μας να υπηρετούμε τον Θεό, να διατηρούμε την ενότητα και να είμαστε φως στον κόσμο.

75 χρόνια χάριτος, 75 χρόνια ευγνωμοσύνης, 75 χρόνια με τον Θεό

Συνεχίζουμε με πίστη, ελπίδα και τη βεβαιότητα ότι το έργο Του θα συνεχίσει να καρποφορεί, προς τη δόξα Του!

Ελληνικό Ινστιτούτο της Βίβλου

Πρόγραμμα Σπουδών 2024 – 2025

1. Ανάλυση και Ερμηνεία της προς Εβραίους Επιστολής - Σώτης Αλεξανδρής

Η επιστολή προς Εβραίους μας ξεκαθαρίζει ορισμένες βασικές αλήθειες που αφορούν την τελική αποκάλυψη του Θεού προς τον άνθρωπο, διαμέσου του Ιησού Χριστού. Ιδιαίτερα σε αυτήν την επιστολή παρουσιάζονται :

- η μοναδικότητα του προσώπου και του έργου του Ιησού Χριστού,
- η μοναδικότητα της θυσίας Του,
- η κατάργηση των τύπων και των διατάξεων της ιεροσύνης της Παλαιάς Διαθήκης και
- η εγκατάσταση της μίας και αμετάθετης ιεροσύνης που έχει ο Ιησούς Χριστός.
- Τέλος, η εν λόγω επιστολή περιέχει προειδοποιήσεις για την πνευματική οπισθοχώρηση ή την αποστασία από τον Θεό και τονίζεται η ανάγκη για την καθαρότητα που απαιτείται στην εσωτερική ζωή της εκκλησίας και στον αγώνα της πίστης.

2. Το μάθημα της Απολογητικής - Αντώνης Περιάλης

Η Απολογητική, όπως διδάσκεται στο Βιβλικό Σχολείο του Ελληνικού Ινστιτούτου της Βίβλου των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών, αποτελεί έναν από τους κεντρικούς κλάδους της χριστιανικής θεολογίας. Στόχος της είναι η λογική υπεράσπιση της πίστης, μέσα από λογικά επιχειρήματα, ιστορικές μαρτυρίες και φιλοσοφική ανάλυση. Μέσα από τη μελέτη της Απολογητικής, αναδεικνύεται η αξιοπιστία της Αγίας Γραφής και η σύνδεσή της με την καθαρή επιστήμη, προσφέροντας μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της χριστιανικής αλήθειας.

Σε τι χρησιμεύει η Απολογητική

- **Ενίσχυση της πίστης**
Βοηθά τους πιστούς να εμβαθύνουν στην πίστη τους και να τη στηρίξουν με λογικά και πνευματικά θεμέλια. Όσο περισσότερο κατανοεί κανείς την πίστη του, τόσο πιο βαθιά την κάνει δική του.
- **Απάντηση σε αμφιβολίες**

Παρέχει σαφείς και τεκμηριωμένες απαντήσεις σε ερωτήματα ή αμφιβολίες, τόσο για τους πιστούς όσο και για τους μη πιστούς.

- **Ευαγγελισμός**

Αποτελεί εργαλείο επικοινωνίας της χριστιανικής πίστης σε έναν κόσμο γεμάτο σκεπτικισμό. Βοηθά στην απομάκρυνση των διανοητικών εμποδίων, οδηγώντας τους ανθρώπους στην αποδοχή της Βιβλικής αλήθειας.

- **Προστασία της πίστης**

Αντιμετωπίζει φιλοσοφικές, επιστημονικές και θεολογικές προκλήσεις που μπορούν να απειλήσουν τη χριστιανική κοσμοθεωρία που πρέπει να είναι βασισμένη στην Βίβλο.

Η Απολογητική, ως άσκηση λογικής, εξοπλίζει τον συνειδητό χριστιανό ώστε να ανταποκριθεί στην εντολή του Αποστόλου Πέτρου: «Κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι δὲ αἰεὶ πρὸς ἀπολογίαὶν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος μετὰ πραύτητος καὶ φόβου» (1 Πέτ. 3:15).

Η Σχέση Πίστης και Λογικής

- **Η Λογική ως Εργαλείο της Πίστης**

Η λογική δεν λειτουργεί αυτόνομα. Χρειάζεται ένα πλαίσιο μία βάση, τα οποία της παρέχει η πίστη. Ο Αυγουστίνος εύστοχα είπε: «Πίστευε για να καταλάβεις και κατάλαβε για να πιστέψεις», υπογραμμίζοντας τη δυναμική και αλληλένδετη σχέση πίστης και λογικής.

- **Αλληλεπίδραση Πίστης και Λογικής**

Η πίστη προηγείται ως αφετηρία, παρέχοντας τα θεμέλια - αξιώματα, ενώ η λογική έρχεται για να εξετάσει, να κατανοήσει να επιβεβαιώσει την πίστη μέσα από την εμπειρία, τη ζωή αλλά και τα επιστημονικά αποτελέσματα.

Η διαφορά με τον Ορθολογισμό

- **Η Υπέρβαση του Ορθολογισμού**

Η πίστη δεν αντιτίθεται στη λογική, αλλά υπερβαίνει τον ορθολογισμό, ο οποίος προσπαθεί να εξηγήσει τα πάντα χωρίς να δέχεται τίποτα ως δεδομένο.

- **Θεμελιώδεις Αλήθειες**

Ενώ ο ορθολογισμός αναζητά δήθεν αποδεί-

ξεις για κάθε αλήθεια, η πίστη αναγνωρίζει την ύπαρξη θεμελιωδών αληθειών όπως όλες οι επιστήμες που δεν μπορούν να επαληθευτούν με ανθρώπινα μέσα, αλλά γίνονται αποδεκτές μέσω της θείας αποκάλυψης.

• Πίστη και Λογική ως συμπληρωματικά μέσα

Η πίστη αποτελεί την αφετηρία της λογικής. Από την πίστη πηγάζουν αξιώματα, στα οποία η λογική κτίζει επεκτείνει και βγάζει συμπέρασμα. Αυτή η συνεργασία οδηγεί σε μια λογική, συνεπή και βιωματική πίστη, η οποία προάγει την πνευματική ωριμότητα.

Συμπέρασμα

Η Απολογητική υπογραμμίζει τη συνοχή της χριστιανικής πίστης και την σχέση της με την πραγματική αλήθεια σε κάθε τομέα, δείχνοντας ότι η πίστη δεν είναι τυφλή, αλλά εύλογη και καλά θεμελιωμένη. Μέσω της σύνθεσης πίστης και λογικής, προβάλλεται η ανωτερότητα της χριστιανικής κοσμοθεωρίας, ενισχύοντας την πεποίθηση ότι η πίστη βασίζεται σε λογικά και πνευματικά θεμέλια και την ικανοποίηση που δίνει η Αλήθεια προσφέροντας ουσιαστική ελπίδα και κατεύθυνση στη ζωή του ανθρώπου.

3. Γραφές και Ιστορία - Μάνος Δαμιανάκης

Η σειρά των μαθημάτων, ονομάζεται «ΓΡΑΦΕΣ και ΙΣΤΟΡΙΑ».

Μελετάμε την ιστορική διαδρομή χριστιανικών ομάδων, που ήσαν προσκολλημένες στον γραπτό Λόγο του Θεού. Παράλληλα εξετάζουμε την σχέση αυτών των «Χριστιανών της Αγίας Γραφής» (Παυλικανοί - Βογόμιλοι - Καθαροί - Βαλδέσιοι), με τις επίσημες εκκλησίες (Ρωμαιοκαθολική - Ανατολική Ορθόδοξη).

Κατόπιν εξετάζουμε την Μεταρρύθμιση της Διαμαρτύρησης, καθώς και την Μεταρρύθμιση των Ισαύρων, που προηγήθηκε στο Βυζάντιο.

Κατά την ιστορική διαδρομή του «μικρού ποιμνίου», εξετάζουμε τις αλλαγές που επέφεραν στον Δυτικό Πολιτισμό, οι διάφορες ιδεολογικές και κοινωνικές επαναστάσεις, καθώς και τη σχέση τους με την χριστιανική Βιβλική Διδασκαλία και Ηθική. (Επιστημονική Επανάσταση - Διαφωτισμός - Δαρβινισμός - Μαρξισμός - Φιλελεύθερη Θεολογία - Φροϋδισμός - Υπαρξισμός - Σχολή της Φρανκφούρτης - Μεταμοντερνισμός κλπ.).

4. Θέματα Πρακτικής Θεολογίας - Γιάννης Λιγνός

Η Πρακτική Θεολογία αποτελεί κλάδο της Χριστιανικής Θεολογίας που διδάσκεται στις

Θεολογικές Σχολές των Ελληνικών και Ξένων Πανεπιστημίων.

Είναι η πρακτική εφαρμογή των θεολογικών ιδεών και εννοιών, όπου αναλύουμε τις έννοιες που μας διδάσκει η Αγία Γραφή.

Στο Ελληνικό Ινστιτούτο της Βίβλου, τα θέματα Πρακτικής Θεολογίας διδάσκονται από το 2016 και συνεχίζονται και φέτος για ένατη ακαδημαϊκή χρονιά. Μέχρι τώρα έχουμε αναλύσει περισσότερα από 50 θέματα, ακολουθώντας το μοντέλο:

1. Τι λέει ο κόσμος
2. Τι λέει η Αγία Γραφή

Λέγοντας, «Τι λέει ο κόσμος», εννοούμε τι λέει η σύγχρονη βιβλιογραφία, οι φιλόσοφοι, οι εκκλησιαστικοί συγγραφείς και η σύγχρονη επιστήμη.

Λέγοντας, «τι λέει η Αγία Γραφή», εννοούμε τι λέει ολόκληρη η Αγία Γραφή και όχι μεμονωμένα κομμάτια ή εδάφια. Θέματα και αρετές που μας φανερώνει η Βίβλος και τα βλέπουμε στον Θεό Πατέρα και στον Ιησού Χριστό.

Η Βίβλος μας λέει να γίνουμε «μιμητές του Θεού» (Εφ. 5/1) και επίσης «καθώς ο Χριστός περπάτησε έτσι να περπατήσουμε και εμείς» (Β΄ Κορ. 3/13).

Με τέτοιο πνεύμα διδάσκεται αυτό το μάθημα που συμπερασματικά καταλήγει στο ερώτημα εάν μοιάζουμε του Ιησού Χριστού, του Σωτήρα μας και του Πατέρα Θεού, του Θεού μας.

Ευχόμαστε το νέο ακαδημαϊκό έτος να είναι ευλογημένο και εποικοδομητικό για όλους μας.

5. Η Χιλιετής Βασιλεία - Θάνος Νικολόπουλος

1. Εισαγωγή
2. Τι σημαίνει η Χιλιετής Βασιλεία για τον πιστό του Χριστού
3. Ο ρόλος, η συνεισφορά της παρούσας εποχής για την Χιλιετή Βασιλεία
4. Ο σκοπός της Χιλιετούς Βασιλείας. Γιατί πρέπει ν' ανατείλει αυτή η περίοδος στην ιστορία μας.
5. Ο ερχομός του Κυρίου να βασιλεύσει.
6. Ποια θα είναι η κατάσταση στην γη όταν θα έλθει ο Κύριος να βασιλεύσει.
7. Ο Βασιλιάς στην Χιλιετή Βασιλεία. Πως θα βασιλεύει ο Κύριος.
8. Η Εκκλησία στην Χιλιετή Βασιλεία
9. Τι θ' αλλάξει στην Χιλιετία σε σχέση με την παρούσα εποχή
10. Πως θα είναι η συγκρότηση της ζωής στην Χιλιετία.
11. Η ανόρθωση των Εθνών στην Χιλιετία

12. Η ανόρθωση της Κτίσης
13. Ο Ισραήλ στην Χιλιετία
14. Το τέλος της Χιλιετούς Βασιλείας

6. Συντακτικό της Καινής Διαθήκης - Τέρτιος Πετροβατζής

Η ανάλυση και η ερμηνεία των αρχαίων κειμένων της Καινής Διαθήκης, μπορεί να γίνει από τον κάθε πιστό στην προσωπική του μελέτη, υπό την προϋπόθεση ότι γνωρίζει τους βασικούς κανόνες γραμματικής και συντακτικού της ελληνικής γλώσσας. Μέσα από αυτό το μάθημα στο Βιβλικό Σχολείο, θα έχουμε την δυνατότητα να διαπιστώσουμε τον πλούτο των νοημάτων της βιβλικής γλώσσας και να κατανοήσουμε τι θέλει να μας διδάξει ο Θεός ο οποίος μας τίμησε και έγραψε δια των υπηρετών Του την Καινή Διαθήκη στην ελληνική γλώσσα.

7. Θέματα Διδακτικής - Παναγιώτης Πεπονάκης

Μαθήματα σχετικά με την διδασκαλία

Η Γραφή τονίζει ότι όλοι οι πιστοί είμαστε μαθητές και πρέπει να βρισκόμαστε σε μια κατάσταση διαρκούς μάθησης. Οι λέξεις «γνώση», «επίγνωση», «κατανόηση», που διαβάζουμε στην Γραφή, μάς καλούν να εμβαθύνουμε στο πρόσωπο του Κυρίου μας, αλλά και στο θέλημα του στην ζωή μας.

Επίσης η Γραφή μάς καλεί να αναπτύξουμε πολύ καλές σχέσεις μεταξύ μας. Να υπάρχει αγάπη, φιλία, αδελφοσύνη, συμπαραστάση.

Όλα τα παραπάνω αφορούν φυσικά όλους τους πιστούς. Ιδιαίτερα όμως αφορούν όλους εκείνους (και εκείνες) που αναλαμβάνουν κάποια διακονία στα πλαίσια της Εκκλησίας. Αυτοί θα πρέπει να έχουν μια πιο βαθιά κατανόηση όλων των παραπάνω εννοιών για να μπορέσουν να επιτελέσουν όσο γίνεται καλύτερα την διακονία τους.

Για να βοηθηθούν λοιπόν οι διάκονοι (άνδρες και γυναίκες) θα διδαχθούν φέτος, στο Ελληνικό Ινστιτούτο της Βίβλου, τα παρακάτω μαθήματα από τον αδ. Παναγιώτη Πεπονάκη:

• Επικοινωνία

Θα επεξηγήσουμε την έννοια της επικοινωνίας. Ποια είναι τα βασικά της στοιχεία και τέλος θα δούμε ποια είναι τα εμπόδια στην Επικοινωνία.

• Ανθρώπινες σχέσεις

Θα αναλύσουμε την πυραμίδα των αναγκών του ανθρώπου. Τους μηχανισμούς άμυνας και τον ρόλο των διακόνων (Ποιμένα, Πρεσβύτερου, δασκάλου, δασκάλας κυριακού σχολείου).

• Καθοδήγηση και Νουθεσία

Σχεδίαση του θέματος μιας Ομιλίας. Θα αναλύσουμε την όλη διαδικασία που απαιτείται ώστε να μπορέσουμε να αναπτύξουμε το θέμα μας στο δεδομένο χρόνο που έχουμε στην διάθεση μας.

• Κατευθυνόμενη συζήτηση

Στις Εκκλησίες μας καλούμαστε να ηγηθούμε συχνά είτε μιας συμμελέτης, είτε σε μια διδασκαλία. Στο μάθημα αυτό θα δούμε την σωστή τεχνική που πρέπει να ακολουθούμε ώστε να διαχειριστούμε καλύτερα αφενός τον χρόνο που έχουμε στην διάθεση μας και αφετέρου όλους όσους θα θελήσουν να λάβουν τον λόγο. Τέλος θα δούμε το πώς πρέπει να γίνει το όλο κλείσιμο της συζήτησης αυτής.

• Η φιλοσοφία της Μάθησης

Στο μάθημα αυτό θα μιλήσουμε για τις θεωρίες της μάθησης. Την όλη φιλοσοφία της μάθησης. Θα αναλύσουμε τις Δεξιότητες (επιθυμία, εξάσκηση, δοκιμασία, αξιολόγηση), τις Γνώσεις (έννοιες, γενικεύσεις), και το Αποτέλεσμα (εμπειρίες, ατομικές διαφορές). Θα αναφερθούμε στα Χαρακτηριστικά της μάθησης (εκπλήρωση σκοπών, ενεργός συμμετοχή, πολυδιάστατη εμπειρία, προσωπικές διαφορές). Τέλος θα δούμε τους παράγοντες που επηρεάζουν την μάθηση (παρακίνηση, συμμετοχή, κ.α.).

• Η μέθοδος της Διάλεξης

Στο μάθημα αυτό θα παρουσιάσουμε τους Τύπους της διάλεξης, το πώς γίνεται η Προπαρασκευή της διάλεξης, οι Τρόποι παρουσίασης, τα πλεονεκτήματα της, και τέλος τα μειονεκτήματα της.

8. Η προς Γαλάτας Επιστολή - Νίκος Ρούσος

Η επιστολή του Παύλου προς τους Γαλάτες είναι ένα γραπτό διαχρονικής αξίας και υπεράσπισης του αληθινού Ευαγγελίου. Τα βασικά ερωτήματα που απαντά αυτή η Επιστολή είναι:

- Πώς δικαιώνεται ο άνθρωπος ενώπιον του Θεού;
- Ο Χριστός είναι αρκετός για τη δικαίωση του ανθρώπου ή χρειάζεται και κάτι άλλο;
- Πώς ένας άνθρωπος γίνεται τέκνο Θεού και κληρονόμος Του;
- Πώς διατηρείται ο άνθρωπος στη Σωτηρία;
- Πώς ασκώ την ελευθερία μου, σύμφωνα με τον Λόγο του Θεού;

Η Ιστορία του Κοινωνικού Ευαγγελίου (Β' μέρος)

Gary Gilley, Μετάφραση Μ.Δ.

Στο πρώτο μέρος αυτής της μελέτης εξετάσαμε την ιστορία του κοινωνικού ευαγγελίου, όπως αυτό παρουσιάστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου, και στη συνέχεια καταγράψαμε την αναβίωση της ατζέντας του κοινωνικού Ευαγγελίου όπως αυτό παρουσιάζεται στις ημέρες μας. Το αρχικό κίνημα του κοινωνικού Ευαγγελίου ξεκίνησε σαν ένα παρακλάδι του αναδυόμενου φιλελευθερισμού που γεννήθηκε στην Γερμανία, και τελικά σάρωσε όλη τη δυτική εκκλησία. Καθώς το φιλελεύθερο κίνημα ωρίμαζε, άφησε πίσω του διακριτές δογματικές διαφοροποιήσεις από τους πρότερους προτεστάντες, και τελικά καθορίστηκε από την κοινωνική δράση.

Σήμερα, ένα νέο κύμα κοινωνικής ανάμειξης, κυλάει στις ευαγγελικές εκκλησίες, αλλάζοντας την ίδια τη φύση της εκκλησιαστικής δυναμικής και επίδρασης. Το θέμα δεν είναι αν οι χριστιανοί πρέπει να ανακατεύονται με τον πολιτισμό τους, αλλά σε ποιο βαθμό φθάνει η αποστολή της εκκλησίας, όσον αφορά στις αδικίες και στα προβλήματα ενός πολιτισμού.

Αυτό έχει αποτελέσει ένα από τα πιο αμφιλεγόμενα θέματα στους ευαγγελικούς κύκλους στις ημέρες μας. *Έχει ανατεθεί στην εκκλησία να κηρύττει το ευαγγέλιο της λύτρωσης και να κάνει τους ανθρώπους μαθητές του Χριστού, ή ο ρόλος της εκκλησίας είναι να βελτιώσει την κοινωνία, ή και τα δύο;*

Ο φιλελευθερισμός θα έδινε σχεδόν αποκλειστικά έμφαση στους κοινωνικούς σκοπούς. Για παράδειγμα, το Εθνικό Συμβούλιο Εκκλησιών δηλώνει: *«Η κεντρική, ηθική και επιτακτική ανάγκη της εποχής μας, είναι η φροντίδα της γης, καθώς είναι το δημιούργημα του Θεού»*. Ο μεταμοντέρνος φιλελευθερισμός, όπως αυτός εκδηλώνεται στο «αναδυόμενο κίνημα», θα συμφωνούσε. Ο «αναδυόμενος» ηγέτης Brian McLaren πιστεύει ότι το μήνυμα του Ιησού Χριστού, έχει εξ' ολοκλήρου σχέση με «τη

φτώχεια, τη δουλεία και μια κοινωνική ατζέντα, δεν έχει να κάνει με τη δικαίωση από την αμαρτία...!».

Οι συντηρητικοί έχουν ιστορικά τονίσει τον ευαγγελισμό και τη μαθητεία, ενώ ένας αυξανόμενος αριθμός, από αυτούς που βρίσκονται στο μεσαίο στρατόπεδο του ευαγγελικαλισμού, θα ισχυρίζονταν ότι στην εκκλησία έχει δοθεί μια εντολή **με δύο σκέλη**, που συμπεριλαμβάνει τόσο τις πνευματικές, όσο και τις κοινωνικές εντολές πορείας. Διαβάστε οποιοδήποτε τεύχος του “Christianity today” και θα ανακαλύψετε ότι το κέντρο βάρους του ευαγγελισμού έχει μεταβληθεί. Οι κοινωνικές μέριμνες καταπίνουν ταχύτατα τις πνευματικές.

«Καθώς κινητοποιούμε την Εκκλησία να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πεινασμένων, ασθενών και φτωχών, και καθώς προστατεύουμε το περιβάλλον και γινόμαστε ενεργοί στην πολιτική αναδόμηση, θεωρούμαστε από πολλούς ότι ζούμε σύμφωνα με την υποχρέωση να είμαστε το αλάτι και το φως αυτού του κόσμου».

Επιχειρήματα για μια εντολή με διπλή επιλογή

Αυτοί που υποστηρίζουν το σενάριο ότι η εκκλησία έχει αποστολή τόσο να μαθητεύσει άντρες και γυναίκες για τον Ιησού Χριστό, όσο και να βελτιώσει τις κοινωνικές συνθήκες στη γη, βασίζονται στα εξής επιχειρήματα:

Οι φτωχοί: Ο Κύριος προέβλεψε διάφορους τρόπους για να βοηθήσει τους φτωχούς στο Ισραήλ. Ένας τρόπος ήταν να προμηθεύσει στους Εβραίους ένα «συγγενή - λυτρωτή», ο οποίος ήταν ένας στενός συγγενής, καθορισμένος για να ανακουφίζει τα προβλήματα των συγγενών του, συμπεριλαμβανομένου και του προβλήματος της φτώχειας. Το βιβλίο της Ρουθ μας δίνει την καλύτερη απεικόνιση του πως λειτουργούσε το σύστημα, αλλά και στο Λευιτικό 25:28 διαβάζουμε: *«Αν φτωχύνει ο αδερφός σου, και πουλήσει κάποια από τα κτήματά του, και έρθει ο πλησιέστερος συγγενής του, για*

να τα εξαγοράσει, τότε θα εξαγοράσει ό,τι πούλησε ο αδερφός του». Στο Δευτερονόμιο 15:11 ο Κύριος λέει στον λαό του Ισραήλ: «Επειδή, δεν θα λείψει φτωχός μέσα από τη γη σου· γι' αυτό, εγώ σε προστάζω τα εξής: Θα ανοίξεις οπωσδήποτε το χέρι σου προς τον αδερφό σου, προς τον φτωχό σου, και προς τον ενδεή σου, στη γη σου».

Δικαιοσύνη: Ο Κύριος προέβλεψε για δίκαια και αμερόληπτα δικαστήρια όχι μόνο για τους φτωχούς αλλά για όλους: «Δε θα κάνετε αδικία σε κρίση· δε θα αποβλέψεις σε πρόσωπο φτωχού, ούτε θα σεβαστείς πρόσωπο δυνάστη· με δικαιοσύνη θα κρίνεις το πλησίον σου» (Λευιτ. 19:15).

Αυτές οι ανησυχίες για εκείνους που βρίσκονται σε ανάγκη, πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν σοβαρά, και πολλοί εξετάζουν εκ νέου τις οδηγίες αυτές. Για παράδειγμα, ο Francis Chan, στο μπεστ-σέλλερ βιβλίο του «*Τρελή Αγάπη*», βλέπει τα λόγια του Ιησού Χριστού στο κατά Ματθαίον 25, σαν μια συνέχιση των διδασκαλιών της Παλαιάς Διαθήκης. Ο Chan πιστεύει ότι οι πράξεις μας σχετικά με τους φτωχούς, έχουν οριστεί από τον Κύριό μας σαν το παράδειγμα που καθορίζει την εγκυρότητα της πίστης μας.

«Ο Ιησούς Χριστός λέει ότι δείχνουμε χειροπιαστή αγάπη για τον Θεό, στο πως ενδιαφερόμαστε για τους φτωχούς και τους απελπισμένους, σαν να ήταν αυτοί ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός». Όσον αφορά στο θέμα της εφαρμογής, ο Chan συνεχίζει: «Πολλή από την καθημερινή τους ταλαιπωρία (των φτωχών), μπορεί να ανακουφιστεί με πρόσβαση σε φαγητό, καθαρό νερό, ρουχισμό, επαρκή καταφύγια, ή βασική ιατρική φροντίδα. Πιστεύω ότι ο Θεός επιθυμεί ο λαός Του, η εκκλησία Του, να ικανοποιήσει αυτές τις ανάγκες».

Οι μεταφορές του αλατιού και του φωτός του Ιησού

Στο κατά Ματθαίον 5:13-16 ο Ιησούς λέει στους μαθητές του ότι είναι το αλάτι και το φως αυτού του κόσμου. Ο John Stott αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα του πως πολλοί άνθρωποι ερμηνεύουν αυτά τα εδάφια όταν γράφει: «Ο Ιησούς δίνει έμφαση, στις επιρροές που οι χριστιανοί θα έπρεπε να έχουν στο μη χριστιανικό περιβάλλον. Η διαφορά μεταξύ των δύο είναι ξεκάθαρη. Ο κόσμος λέει, είναι σαν ένα κομμάτι σάπιου κρέατος. Αλλά εσύ καλείσαι να είσαι το αλάτι αυτού του κόσμου. Ο κόσμος είναι σαν μια σκοτεινή νύχτα, αλλά εσύ πρέπει να είσαι το φως αυτού του κόσμου....». **Μετά**

περνάει από την διαφορά στην επιρροή. «Όπως το αλάτι στο σάπιο κρέας, έτσι και οι χριστιανοί πρέπει να εμποδίσουν την κοινωνική αποσύνθεση. Όπως το φως στο σκοτάδι που επικρατεί, έτσι και οι χριστιανοί πρέπει να φωτίσουν την κοινωνία και να της δείξουν έναν καλύτερο τρόπο».

Ολοένα και αυξανόμενος αριθμός ευαγγελικών, πιστεύουν ότι τα μέσα με τα οποία οι πιστοί εκπληρώνουν τη διδασκαλία του Ιησού όσον αφορά στο να είναι το αλάτι και το φως σε αυτόν τον κόσμο, είναι **δια μέσου της κοινωνικής και πολιτικής ενασχόλησης**. Καθώς κινητοποιούμε την Εκκλησία να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πεινασμένων, των ασθενών και των φτωχών, και καθώς προστατεύουμε το περιβάλλον και γινόμαστε ενεργοί στην «πολιτική αναδόμηση», θεωρούμαστε από πολλούς, ότι ζούμε σύμφωνα με την υποχρέωση να είμαστε το αλάτι και το φως αυτού του κόσμου.

(Σημ. μτφ. Ματθ.9:16 Κανένας δεν βάζει μπάλωμα από καινούργιο ύφασμα επάνω σε παλιό ιμάτιο επειδή, το αναπληρωματικό του κομμάτι τραβάει από το ιμάτιο, και γίνεται χειρότερο σχίσιμο. Ούτε βάζουν νέο κρασί σε παλιά ασκιά· ειδάλλως, σχίζονται τα ασκιά, και το κρασί χύνεται, και τα ασκιά χαλούν· αλλά, βάζουν νέο κρασί σε καινούργια ασκιά, ώστε και τα δύο διατηρούνται.)

Ο Michael Goheen και ο Craig Bartholomew στο βιβλίο τους «*Ζώντας στα Σταυροδρόμια*» γράφουν συγκεκριμένα: «Αν η λύτρωση είναι, όπως διδάσκει η Βίβλος, η αποκατάσταση του συνόλου της δημιουργίας, τότε η αποστολή μας είναι να ενσαρκώσουμε αυτά τα καλά νέα: κάθε μέρος της δημιουργικής ζωής, συμπεριλαμβανομένης και της κοινής ζωής του πολιτισμού μας, είναι σε καθεστώς αποκατάστασης. Τα καλά νέα θα είναι εμφανή, στη φροντίδα μας για το περιβάλλον, στην προσέγγισή μας στις διεθνείς σχέσεις, στο οικονομικό δίκαιο, στις επαγγελματικές σχέσεις, στα Μ.Μ.Ε., στη δημοσιογραφία, στη βιοτεχνία και στον νόμο. Αλλά αν η λύτρωση είχε να κάνει μόνο με τη σωτηρία για έναν άλλο κόσμο (όπως π.χ πίστευε ο Moody), τότε η αποστολή μας θα περιοριζόταν στο είδος του ευαγγελισμού που προσπαθεί απλά να βάλει τον κόσμο στον παράδεισο».

Η Nancy Pearcey ανοίγει το βραβευμένο της βιβλίο «*Η Ολόκληρη Αλήθεια*», λέγοντας πως οι χριστιανοί πρέπει να εξαγοράσουν (απολυτρώσουν) ολόκληρους πολιτισμούς, όχι μόνο μεμονωμένα άτομα. Σε ένα σημείο η

Pearcey αναφέρει τις κοινωνικές προσπάθειες μερικών χριστιανών που διακονούν «τους φτωχούς, τους άστεγους, τους τοξικομανείς», αλλά θρηνεί λέγοντας πως «κανένας από αυτούς δεν προσπαθεί να μεταμορφώσει τα κοινωνικά, οικονομικά, ή πολιτιστικά συστήματα, απλά μόνο προσπαθεί να αποξενώσει μέρος του κακού που προκαλείται από το υπάρχον σύστημα».

Πώς πρέπει να βλέπουμε τις εντολές του Θεού στο λαό του Ισραήλ στην εποχή μας;

Πρέπει να κάνουμε δύο ερωτήσεις εδώ: Μπορεί το αστικό δίκαιο των Εβραίων, να έχει εφαρμογή στην Εκκλησία της Καινής Διαθήκης, και αν ναι, πως πρέπει να λειτουργεί στην Εκκλησία;

Πρώτα, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι οι εμπνευσμένοι συγγραφείς της Καινής Διαθήκης, εκφράζουν τις ίδιες ανησυχίες όπως τις βρίσκει κανείς και στην Παλαιά Διαθήκη. Στον Ιάκωβο 1:27 διαβάζουμε: «*Θρησκεία καθαρή και χωρίς ψεγάδι μπροστά στον Θεό και Πατέρα είναι τούτη: Να επισκέπτεται τους ορφανούς και τις χήρες στη θλίψη τους, και να τηρεί τον εαυτό του αμόλυντο από τον κόσμο.*»

Στις πράξεις των Αποστόλων 6:1-6 η πρώτη εκκλησία είχε προνοήσει για να ταΐζει τα ορφανά και τις χήρες, και αργότερα, καθώς η εκκλησία καθιερωνόταν, οι χήρες που δεν είχαν τρόπο να συντηρήσουν τον εαυτό τους, τοποθετούνταν σε μια λίστα όπου τους παρέχονταν ειδική φροντίδα (Α΄ Τιμ. 5:11-16). Ένας από τους λόγους για το τρίτο ιεραποστολικό ταξίδι του Παύλου, ήταν να συγκεντρώσει από τις δυτικές εκκλησίες πόρους, για να τους προσφέρει στους φτωχούς πιστούς στην Ιερουσαλήμ. Χωρίς αμφιβολία, οι κοινωνικές μέριμνες του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη παραμένουν οι ίδιες και στην εποχή της Εκκλησίας.

Παρόλα αυτά, συχνά παραβλέπεται το γεγονός ότι οι εντολές του Θεού που αφορούν κοινωνικά θέματα στην Παλαιά Διαθήκη, δόθηκαν σχεδόν αποκλειστικά στο λαό του Ισραήλ, και είχαν να κάνουν ολοκληρωτικά με τις ανάγκες όσων ζούσαν στα γεωγραφικά όρια του λαού Ισραήλ, και υπάγονταν κάτω από την εξουσία του Μωσαϊκού Νόμου. Στην Παλαιά Διαθήκη δεν είχαν γίνει προβλέψεις για τους άπορους που ζούσαν στον υπόλοιπο κόσμο. Δεν βρέθηκε να έχουν γίνει κοινωνικές εξορμήσεις στα όμορα έθνη.

Ο Kevin DeYoung και ο Greg Gillbert μας ενθαρρύνουν να «θυμηθούμε πως οι 'φτωχοί' στη Γραφή, είναι συνήθως οι ευσεβείς φτωχοί. Είναι οι δίκαιοι φτωχοί.... Οι φτωχοί που ο Θε-

ός εννοεί δεν είναι οι οκνηροί φτωχοί (Παρ. 6:6-11, Β΄ Θεσ. 3:6-12) ή οι ανυπάκουοι φτωχοί (Παρ. 30:9), αλλά οι ταπεινοί φτωχοί που περιμένουν με υπομονή τον Θεό (Ματθ. 5:3, 6:33)».

Παρ.6:6-1 «*Πήγαινε στο μυρμήγκι, ω οκνηρέ· παρατήρησε τους δρόμους του, και γίνε σοφός· αυτό, ενώ δεν έχει άρχοντα, επιστάτη ή κυβερνήτη, ετοιμάζει την τροφή του το καλοκαίρι, μαζεύει τις τροφές του κατά τον θερισμό. Μέχρι πότε θα κοιμάσαι οκνηρέ; Πότε θα σηκωθείς από τον ύπνο σου; Λίγος ύπνος, λίγος νυσταγμός, λίγο δίπλωμα των χεριών στον ύπνο· έπειτα, η φτώχεια σου έρχεται σαν ταχυδρόμος, και η γύμνια σου σαν οπλισμένος άνδρας.»*

Β΄ Θεσ.3:6 «*Σας παραγγέλλουμε μάλιστα αδελφοί, στο όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, να απομακρύνεστε από κάθε έναν αδελφό που περπατάει άτακτα, και όχι σύμφωνα με την παράδοση που παρέλαβε από μας. Επειδή, ξέρετε πως πρέπει να μας μιμείστε· δεδομένου ότι, δεν φερθήκαμε άτακτα μεταξύ σας, ούτε φάγαμε δωρεάν ψωμί από κάποιον, αλλά με κόπο και μόχθο, εργαζόμενοι νύχτα και ημέρα, για να μη επιβαρύνουμε κανέναν από σας. Όχι ότι δεν έχουμε εξουσία, αλλά για να σας δώσουμε τον εαυτό μας υπόδειγμα στο να μας μιμείστε. Επειδή, και όταν ήμασταν κοντά σας, αυτό σας παραγγέλλαμε, ότι, αν κάποιος δεν θέλει να εργάζεται, δεν πρέπει ούτε και να τρώει· επειδή, ακούμε μερικούς ότι περπατούν ανάμεσά σας άτακτα, οι οποίοι καθόλου δεν εργάζονται, αλλά περιεργάζονται. Όμως, παραγγέλλουμε σ' αυτού του είδους τούς ανθρώπους, και τους προτρέπουμε διαμέσου τού Κυρίου μας Ιησού Χριστού, να τρώνε το ψωμί τους εργαζόμενοι με ησυχία.»*

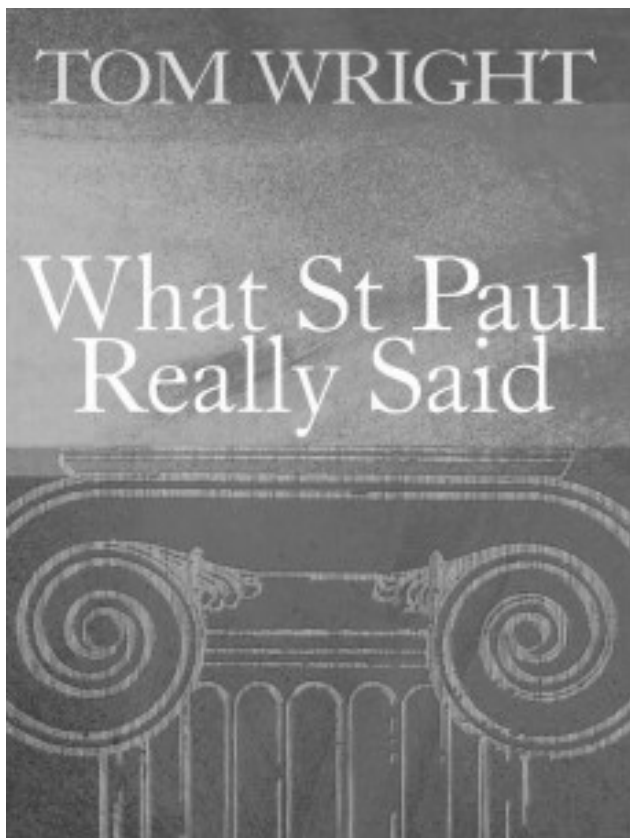
Το νόημα των μεταφορών του Ιησού του αλατιού και του φωτός

Σε γενικές γραμμές το να ερμηνεύσει κανείς τι είπε ο Ιησούς στο κατά Ματθαίο 5:13-16 δεν είναι δύσκολο. Οι περισσότεροι θα συμφωνούσαν με τον λόγο της Καινής Διαθήκης William Hendriksen, ο οποίος γράφει: «*Το αλάτι έχει μια ιδιαίτερα αρνητική λειτουργία. Ανταγωνίζεται την αλλοίωση. Παρόμοια οι χριστιανοί, δείχνοντας ότι είναι πραγματικά χριστιανοί, αγωνίζονται συνεχώς ενάντια στην ηθική και πνευματική αποσύνθεση ... Το φως, από την άλλη πλευρά, έχει μια θετική λειτουργία και λάμπει παντού στον κόσμο» (Η Αλήθεια).*

Εκεί που τα πράγματα μπερδεύονται είναι στο θέμα της συγκεκριμένης εφαρμογής. Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, πολλοί ερμηνεύουν αυτό το απόσπασμα έτσι, ώστε να ση-

μαίνει πως οι πιστοί πρέπει να δημιουργήσουν έναν πολιτισμό μέσω της ενασχόλησης με τα κοινά και της κοινωνικής δράσης. Όμως, οι περισσότεροι σχολιαστές, δεν συμφωνούν. Ο Hendriksen γράφει:

«Αφού λοιπόν είναι δουλειά της Εκκλησίας να λάμπει για τον Ιησού, δε θα έπρεπε να επιτρέψει στον εαυτό της να την βγάζουν από αυτή της την πορεία. Δεν είναι το έργο της εκκλησίας στο να γίνει ειδική, σχετικά με τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα και συστήματα... Το πρωταρχικό καθήκον της εκκλησίας παραμένει η προώθηση του μηνύματος της σωτηρίας, ότι οι χαμένοι πρέπει να βρεθούν (Λουκ.15:4, Α'Κορ.9:16,22; 10:33), ότι αυτοί

που βρέθηκαν πρέπει να αυξηθούν στην πίστη (Εφ.4:15, Α'Θεσ.3:11-13, Α'Πετρ.2:2, Β'Πετρ.3:18) και ότι ο Θεός πρέπει να δοξαστεί (Ιωάν.17:4, Α'Κορ.10:31).»

Εφ.4:14 «Να μη είμαστε πλέον νήπιοι, με το να κυματιζόμαστε και να περιφερόμαστε με κάθε άνεμο της διδασκαλίας, μέσα στη δολιότητα των ανθρώπων, μέσα στην πανουργία προς μεθόδεση της πλάνης· αλλά, ζώντας την αλήθεια με αγάπη, να αυξηθούμε σ' αυτόν σε όλα, αυτός που είναι η κεφαλή, ο Χριστός.»

Α'Πετρ.2:2 «Αφού λοιπόν απορρίψετε κάθε κακία, και κάθε δόλο, και υποκρίσεις, και φθόνους, και όλες τις καταλαλιές, επιποθήστε, ως νεογέννητα βρέφη, το λογικό άδολο γάλα, για να

αυξηθείτε διαμέσου αυτού· επειδή γευθήκατε ότι ο Κύριος είναι αγαθός».

Ο κόσμος, πνευματικά μιλώντας, βρίσκεται στο σκοτάδι (Β'Πετρ. 1:19) και κάθεται στη σκιά του θανάτου (Ματθ.4:16)... «Για να ανοίξεις τα μάτια τους, ώστε να επιστρέψουν από το σκοτάδι στο φως, και από την εξουσία του σατανά στον Θεό, για να πάρουν άφεση αμαρτιών, και κληρονομιά ανάμεσα στους αγιασμένους, διαμέσου της πίστης σε μένα» (Πράξ. 26:18).

Στις μεταφορές του αλατιού και του φωτός, ο Κύριος δεν καλεί τους μαθητές του να αλλάξουν την κοινωνία, ασκώντας «κοινωνικό ακτιβισμό», αλλά τους καλεί να ζουν με έναν τέτοιο τρόπο ζωής που να αποδίδει όλη την δόξα στον Κύριο (Ματθ. 5:16). Οπωσδήποτε, ένας τέτοιος τρόπος ζωής θα έχει μια ευεργετική επίδραση σε πολλές περιπτώσεις στην κοινωνία, αλλά ο σκοπός είναι να μεγαλωνθεί ο Κύριος, και να ελκυστούν άνθρωποι κοντά σε Εκείνον.

Για να κατανοήσουμε το παραπάνω καλύτερα, θα ήταν χρήσιμο να παρατηρήσουμε τι έκανε ο Ιησούς όσο ήταν στη γη (μια πολύ καλύτερη ερώτηση από την γνωστή «**Τι θα** έκανε ο Κύριος;» είναι η ερώτηση «**Τι έκανε** ο Κύριος;»). Η πρώτη οδηγεί σε εικασίες, ενώ η δεύτερη σε βεβαιότητα). Χωρίς αμφιβολία ο Κύριος συχνά θεράπευε τους αρρώστους, τάιζε μεγάλα πλήθη ανά τακτά χρονικά διαστήματα, και διακονούσε τους φτωχούς και όσους η κοινωνία απέρριπτε. Ο Ιησούς είχε συμπόνια για τους καταφρονημένους, και για όσους υπέφεραν, και περνούσε χρόνο με τους αμαρτωλούς.

Πρέπει επίσης να αναφερθεί, ότι ο Ιησούς περνούσε αρκετό χρόνο και με εύπορους ανθρώπους όπως η Μαρία, η Μάρθα και ο Λάζαρος. Έφαγε στα σπίτια πλούσιων εφοριακών, όπως ο Ζακχαίος και οι ισχυροί κοινωνικά Φαρισαίοι. Πέρασε χρόνο με κακόφημους αμαρτωλούς όπως η Μαρία η Μαγδαληνή, αλλά επίσης και με πνευματικούς ηγέτες όπως ο Νικόδημος. Η οικονομική κατάσταση και η κοινωνική θέση των ανθρώπων γύρω από τον Ιησού, δεν έδειχνε να έχει κάποια σημασία. Διακονούσε οποιονδήποτε άκουγε, και προκαλούσε (και συχνά καταδίκασε) αυτούς που δεν άκουγαν. Εν συντομία, ο Ιησούς ήταν η τέλεια ενσάρκωση της εντολής που βρίσκεται στο Λευιτικό: «**Δε θα κάνετε αδικία σε κρίση· δε θα αποβλέψετε σε πρόσωπο φτωχού, ούτε θα σεβαστείς πρόσωπο δυνάστη· με δικαιοσύνη θα κρίνεις το πλησίον σου**» (Λευ.19:15)

Είναι επίσης σημαντικό να δούμε, τι ο Ιησούς **δεν έκανε**. Θεράπευσε κάποιους αρρώ-

στους, αλλά όχι όλους. Θεράπευσε πολλούς στην άμεση παρουσία Του, αλλά δεν ίδρυσε νοσοκομεία ή κλινικές, ούτε εξάλειψε την αρρώστια στο λαό του Ισραήλ, ούτε στη γη, παρόλο που είχε τη δυνατότητα να το κάνει. Ο Ιησούς τάισε μέχρι και 5.000 ανθρώπους περιστασιακά, αλλά δεν ξεκίνησε τακτικά συσσίτια. Πρόσεξε ιδιαίτερα τους φτωχούς, αλλά δεν ανακούφισε τα χρέη τους, ούτε τους έφτιαξε μικρές επιχειρήσεις, ούτε τους έδωσε δάνεια. Ο Ιησούς δεν μας έδωσε εντολή να πράξουμε κάτι τέτοιο, ούτε και ο ίδιος το έπραξε.

Η Εκκλησία και η κοινωνική δράση

Η γενικότερη ροπή στον ευαγγελικαλισμό όπως είδαμε, τείνει στο να προσθέσουμε στην Μεγάλη Αποστολή (Ματθ.28), την ατζέντα «κοινωνικής δράσης», ως την εντολή διπλής αποστολής της εκκλησίας. Ο **N.T. Wright** είναι βέβαιος ότι το κάλεσμα του Ευαγγελίου για την Εκκλησία, είναι να εφαρμόσει την νίκη του Θεού στον κόσμο μέσω «της αγάπης που πασχίζει». «Ο τελικός σκοπός του Θεού ισχυρίζεται, είναι να απαλλάξει τον κόσμο από το κακό εντελώς, και να καθιερώσει τη νέα Του δημιουργία με δικαιοσύνη, ομορφιά και ειρήνη. Και είναι ξεκάθαρο από την αρχή, ότι αυτό δεν ήταν ένας μακρινός στόχος, για τον οποίο ήμασταν υποχρεωμένοι να περιμένουμε σε κατάσταση παθητικής αναμονής» (Αρπαγή - 2^η Έλευση).

Όμως, μερικοί από τους καλύτερους διανοούμενους στην συντηρητική χριστιανική κοινότητα διαφωνούν.

Ο D. A. Carson γράφει: «Αυτό που βρίσκουμε στην Καινή Διαθήκη είναι ότι οι αρχικοί ηγέτες, οι απόστολοι, πρόσεχαν να χαράζουν για τους εαυτούς τους ως προτεραιότητα, το να διδάσκουν τον Λόγο του Θεού και την προσευχή (Πράξ. 6:2)».

Ο Michael Horton είναι διορατικός όταν γράφει: «Η τρομοκρατία, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, το AIDS, αποτελούν προβλήματα τα οποία οφείλουμε σαν υπεύθυνα ανθρώπινα όντα να απευθύνουμε και προς τους μη χριστιανούς, ως συνοδοιπόρους στην κοινή μας ζωή Παρόλα αυτά, **αν μπορούσαμε να λύσουμε τις δέκα μεγαλύτερες κρίσεις στον κόσμο σήμερα, θα είχαμε ακόμα τον διάβολο δίπλα μας, την αμαρτία να κυριαρχεί στις καρδιές μας, και τον αιώνιο θάνατο ως τιμωρία για την ανταρσία μας**».

Το παράδειγμα του Ιησού, είναι σημαντικό και συχνά παρερμηνεύεται. Ο Ιησούς έδειξε συμπόνια στους φτωχούς, στους ασθενείς και στους αποκλεισμένους. Έφαγε μαζί τους, θεράπευσε τις ασθένειές τους και τους κήρυξε το

Ευαγγέλιο (Ματθ.9:36-38). Αλλά είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι ο Ιησούς θεράπευσε κόσμο, **με πρωταρχικό σκοπό να δείξει ποιος ήταν** (Ματθ.9:6) «Για να μάθετε όμως, ότι ο Γιος του Ανθρώπου έχει εξουσία να συγχωρεί αμαρτίες πάνω στη γη» - λέει τότε απευθυνόμενος στον παράλυτο: *Σήκω, πάρε το κρεβάτι σου και πήγαινε στο σπίτι σου*. (Ιωάν.20:30) «Και πολλά άλλα θαύματα έκανε ο Ιησούς μπροστά στους μαθητές του, που δεν είναι γραμμένα σε τούτο το βιβλίο. Τούτα όμως γράφτηκαν, για να πιστέψετε ότι ο Ιησούς είναι ο Χριστός, ο Υιός τού Θεού, και πιστεύοντας να έχετε ζωή στο όνομά του».

Παρόλο που ο Ιησούς έδειχνε προσωπική συμπόνια σε τέτοιου είδους ανθρώπων, δεν ξεκίνησε ούτε εξουσιοδότησε καμπάνιες κατά της αδικίας, της παγκόσμιας πείνας, για νοσοκομεία, προγράμματα κατά της φτώχειας ή κάτι παρόμοιο. Αυτό δεν ήταν επειδή δεν ενδιαφερόταν, αλλά επειδή τα παραπάνω **δεν ήταν η αποστολή Του**, και θα μπορούσαν να αποσπάσουν τους πιστούς Του. (Λουκ.19:10) «Επειδή, ο Υιός τού ανθρώπου ήρθε να ζητήσει και να σώσει το χαμένο».

Αργότερα, όταν ο Ιησούς ανέθεσε αποστολή στους μαθητές Του, **δεν τους απέστειλε να πάνε να θεραπεύσουν τα προβλήματα του κόσμου, αλλά να κάνουν μαθητές και να διδάξουν στον κόσμο πώς να υπακούουν τον Θεό**. Αλλά αυτό οδηγεί στο ερώτημα, σχετικά με το τι εντολές έπρεπε οι μαθητές του Χριστού να υπακούσουν και να διδάξουν.

Στις Πράξεις των Αποστόλων βλέπουμε τους πιστούς να συγκεντρώνονται για την **διδασκαλία των αποστόλων, για κοινωνία, για το Δείπνο και για προσευχή**, και μετά να φεύγουν προς πάσα κατεύθυνση **για να ευαγγελίσουν** (Πράξ.2:41-42). Ένα πολύ σημαντικό έργο των πρώτων χριστιανών ήταν να ιδρύουν εκκλησίες (13:1), αλλά δεν υπάρχουν παραδείγματα των πρώτων χριστιανών να προσπαθούν να μετατρέψουν ή να δημιουργήσουν πολιτισμούς, ή να επηρεάσουν το πολιτικό σύστημα με άμεσο τρόπο, ή να διορθώσουν τις κοινωνικές αδικίες (**ποιός άραγε τις ορίζει;**). Σχεδόν όλη τους η προσοχή ήταν στραμμένη στο να ευαγγελίζουν τους χαμένους, καθώς επίσης στην πνευματική ζωή και στις φυσικές ανάγκες **της κοινότητας των πιστών**.

Οι διδασκαλίες που βρίσκονται στις επιστολές **επικεντρώνονται στην στερέωση της αλήθειας, στη πάλη με το λάθος (πλάνη - αίρεση), στην διόρθωση του υποκριτικού τρόπου ζωής, και στην καθοδήγηση των χριστιανών**

προς τον αγιασμό. Το θέμα της κοινωνίας (κόσμος), όταν αναφέρεται, η έμφαση δίνεται στο να είμαστε άριστοι εκπρόσωποι του Χριστού στον κόσμο αυτό (το αλάτι και το φως). (Επίσης Ρωμ.13:1-7).

Α' Πέτρ.2:11 «*Αγαπητοί, σας παρακαλώ, ως ξένους και παρεπίδημους, να απέχετε από τις σαρκικές επιθυμίες, οι οποίες αντιμάχονται ενάντια στην ψυχή· να έχετε καλή τη διαγωγή σας ανάμεσα στα έθνη, ώστε, ενώ σας καταλαλούν σαν κακοποιούς, από τα καλά έργα, όταν τα δουν, να δοξάσουν τον Θεό κατά την ημέρα της επίσκεψης. Υποταχθείτε λοιπόν, σε κάθε ανθρωπινή διάταξη για τον Κύριο· είτε σε βασιλιά, ως υπερέχοντα, είτε σε ηγεμόνες, ως αποστελλόμε-*

εμείς ανόητοι, απειθείς, πλανώμενοι, καθώς ήμασταν δούλοι σε διάφορες επιθυμίες και ηδονές, ζώντας μέσα σε κακία και φθόνο, μισητοί και μισώντας ο ένας τον άλλον.»

Ποια είναι τότε η αποστολή της εκκλησίας;

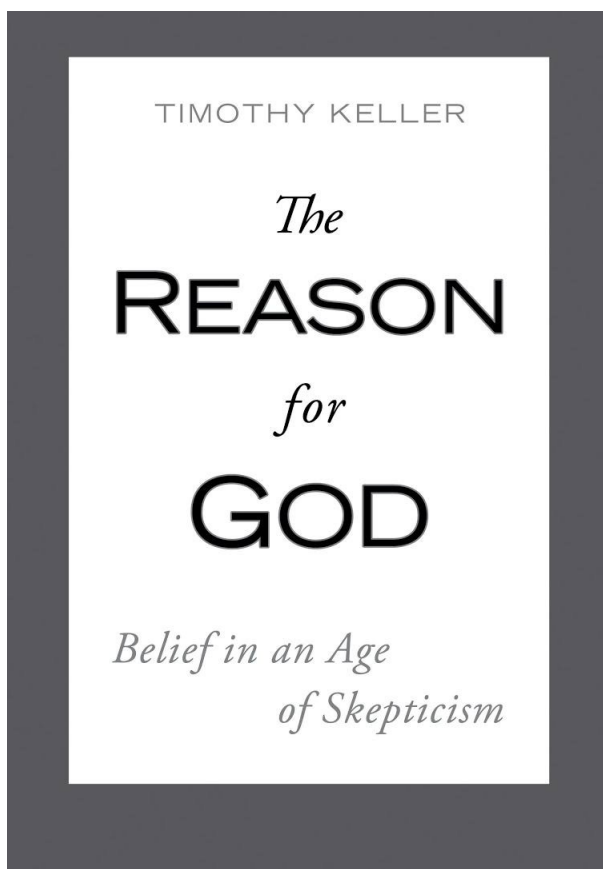
Είναι αποστολή της εκκλησίας να ανταποκρίνεται σε όλες τις ανάγκες όλου του κόσμου, ή έχει μια πιο περιορισμένη έκταση;

Στις μέρες μας είναι δημοφιλές να κατανοούμε την αποστολή της εκκλησίας με την έννοια του ευαγγελισμού, αλλά και του να ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες τόσο των πιστών όσο και των άπιστων, και να μεταμορφώσουμε την κοινωνία.

Μερικοί από τους πιο γνωστούς χριστιανούς ηγέτες και συγγραφείς τονίζουν την κοινωνική ατζέντα. Ο Francis Chan, στο πολύ γνωστό βιβλίο του «*Τρελή Αγάπη*», θέλει οι χριστιανοί να ζουν όσο πιο απλά γίνεται, ώστε να δίνουν περισσότερα για την ανακούφιση «του κόσμου που υποφέρει, και έτσι να αλλάξουν τη φήμη της νύφης Του στην Αμερική». Νομίζω πως ένας λόγος που το βιβλίο του Chan έγινε αποδεκτό με τόσο ενθουσιασμό, είναι πως δεν λέει στον κόσμο κάτι το οποίο ο πολιτισμός μας δεν μας έχει ήδη πει. Όταν ο Bill Gates και ο Warren Buffett δέσμευσαν μεγάλο μέρος των τεράστιων περιουσιών τους προς τον ίδιο σκοπό, ο κόσμος χειροκρότησε, όπως είχε κάνει και για τον Chan. Ο Chan ενδιαφέρεται για τη φήμη της εκκλησίας στην Αμερική και όχι χωρίς λόγο.

Παρόλα αυτά, η γνήσια εκκλησία που κάνει το γνήσιο έργο του Θεού (να καλεί ανθρώπους στον Χριστό), ποτέ δεν θα κερδίσει την έγκριση του κόσμου. Το μήνυμά μας είναι μωρία σε αυτούς που χάνονται (Α' Κορινθίους 1:18-25) και μόλις ο κόσμος το αντιληφθεί, είναι πολύ πιο πιθανό να διασυρθούμε και να εκδιωχθούμε από το να χαρούμε - όπως άλλωστε ο Ιησούς υποσχέθηκε (Ματθαίος 5:11-12). **Πρέπει να αποτελεί λόγο ανησυχίας και όχι χαράς όταν αρέσουμε στον κόσμο.**

Ο δημοφιλής ευαγγελικός ηγέτης Timothy Keller, προσφέρει ένα παρόμοιο μήνυμα. Στο βιβλίο του «*Ο λόγος για τον Θεό*», ο Keller διαχέει μια κοινωνική διάσταση στον ορισμό που δίνει στο ευαγγέλιο. Το ευαγγέλιο του Keller είναι κάτι περισσότερο από τα καλά νέα, ότι ο Χριστός ήρθε για να μας συμφιλιώσει με τον Θεό. Έχει να κάνει με την επίλυση των προβλημάτων του κόσμου, αναφορικά με την αδικία, την φτώχεια, και τη θεραπεία των προβλημάτων αυτής της γης. Παραθέτει από τον **N. T.**

νους απ' αυτόν για εκδίκηση μεν των κακοποιών, προς έπαινο όμως των αγαθοποιών· επειδή, έτσι είναι το θέλημα του Θεού, αγαθοποιώντας να αποστομώνετε την αγνωσία των αφρόνων ανθρώπων· ως ελεύθεροι, και όχι ως έχοντας την ελευθερία για επικάλυμμα της κακίας, αλλά ως δούλοι τού Θεού. Όλους να τους τιμήσετε· την αδελφότητα να αγαπάτε· τον Θεό να φοβάστε· τον βασιλιά να τιμάτε.»

Τίτος 3:1 «*Υπενθύμιζε σ' αυτούς να υποτάσσονται στις αρχές και στις εξουσίες, να πειθαρχούν, να είναι έτοιμοι σε κάθε αγαθό έργο, να μη βλασφημούν κανέναν, να είναι άμαχοι, συμβιβαστικοί, να δείχνουν κάθε πραότητα σε όλους τούς ανθρώπους. Επειδή, ήμασταν κάποτε κι*

Wright, και όχι από την Αγία Γραφή, για να υποστηρίξει την άποψή του: «*Το μήνυμα της ανάστασης είναι ότι αυτός ο κόσμος αξίζει! Ότι οι αδικίες και ο πόνος του σύγχρονου κόσμου πρέπει τώρα να αντιμετωπιστεί με τα νέα της θεραπείας, της δικαιοσύνης, και του μηνύματος πως η αγάπη έχει κερδίσει. Αν ο Ιησούς Χριστός όντως αναστήθηκε από τους νεκρούς, ο χριστιανισμός γίνεται καλά νέα για όλο τον κόσμο...*»

«Το Πάσχα σημαίνει πως σε ένα κόσμο που η αδικία, η βία και η αθλιότητα είναι ενδημικά, ο Θεός δεν είναι έτοιμος να ανεχτεί τέτοιες καταστάσεις, και πως θα δουλέψουμε και θα σχεδιάσουμε με όλη τη δύναμη του Θεού, προκειμένου να εφαρμόσουμε τη νίκη του Ιησού πάνω σε όλα αυτά.»

Κατόπιν, ο Keller ξεκαθαρίζει τι εννοεί: «*Ο σκοπός του ερχομού του Ιησού είναι να διορθώσει τον κόσμο, να ανανεώσει και να αποκαταστήσει όλη τη δημιουργία, όχι να ξεφύγει από αυτή. Δεν έχει να κάνει μόνο με την προσωπική συγχώρεση και την ειρήνη με τον Θεό, αλλά επίσης με τη δικαιοσύνη και την ευημερία του κόσμου. Το έργο του Αγίου Πνεύματος του Θεού, δεν είναι μόνο να σώσει ψυχές, αλλά επίσης να ενδιαφερθεί και να καλλιεργήσει το πρόσωπο της γης, του υλιστικού κόσμου.»*

Η Αγία Γραφή δεν έχει καμία σχέση με αυτό το μήνυμα. Πουθενά στην Καινή Διαθήκη δεν θα βρούμε τέτοια εντολή να δίνεται στους ανθρώπους του Θεού. Θα βρούμε ωστόσο ένα παρόμοιο μήνυμα στην «*αναδυόμενη εκκλησία*» (Emergent church), στην νέα ερμηνευτική που δίνει ο N.T. Wright στις επιστολές του Παύλου, και σε όσους αναβιώνουν την παλιά φιλελεύθερη ατζέντα του «*κοινωνικού ευαγγελίου*».

Με αυτά κατά νου, επιστρέφουμε στον ίδιο τον **N. T. Wright**. Στο βιβλίο του «*Τι πραγματικά είπε ο Απόστολος Παύλος*», όπου μας λέει πως «*στην παλαιότερη θεολογία, το ευαγγέλιο είχε ως σκοπό να περιγράψει πως σώζονταν οι άνθρωποι*», ή πως «*ο Χριστός παίρνει τις αμαρτίες μας με τη δικαιοσύνη του*». Σύμφωνα με τον Wright, αυτό δεν ήταν αυτό που εννοούσε ο απόστολος Παύλος λέγοντας ευαγγέλιο.

Αντιθέτως κατά τον Wright, το ευαγγέλιο είναι «*η διηγηματική προκήρυξη του βασιλείου Ιησού. Ο απόστολος Παύλος ανακοινώνει πως ο Ιησούς είναι ο βασιλιάς όχι μόνο του Ισραήλ, αλλά ολόκληρου του κόσμου*». Για να το πούμε με μεγαλύτερη σαφήνεια: «*Το ευαγγέλιο είναι η ανακοίνωση πως ο Ιησούς είναι ο Κύριος, ο Κύριος της γης, του κόσμου, της στιβάδας του όζοντος, των φαλαινών και των καταρρακτών,*

των δέντρων και των χελωνών!». Παρόλο που κανένας χριστιανός δεν θα αρνιόταν την εξουσία του Χριστού σε όλα τα παραπάνω, όταν το ίδιο το ευαγγέλιο γίνεται περισσότερο το μήνυμα της εξουσίας και της κυριαρχίας, παρά το μήνυμα της σωτηρίας και της δικαίωσης, θα γίνει μια σεισμική μεταβολή στη κατανόησή μας ως προς το για ποιο λόγο ήρθε ο Ιησούς και πέθανε, και τι εμείς πρέπει να κηρύττουμε κατά συνέπεια.

Αυτό που ξετυλίγεται μπροστά μας είναι αυτό που ο «*αναδυόμενος*» (emergent) ηγέτης Brian McLaren ορίζει ως «*ιεραποστολικό έργο*». Ο McLaren μας λέει: «*Το ιεραποστολικό έργο είναι ένας τρίτος τρόπος, μεταξύ του συντηρητικού “προσωπικού Σωτήρα”, και της φιλελεύθερης έκδοσης αυτού.*»

Συνεχίζει εξηγώντας:

«*Το ιεραποστολικό μου κάλεσμα είναι να ευλογηθώ, ώστε να μπορώ να ευλογήσω άλλους.*»
Συνεχίζει:

«*Από αυτή τη σκοπιά, βάζουμε λιγότερη έμφαση στο ποιανού η προέλευση, οι τελετές, η διδασκαλία, οι δομές, και η ορολογία είναι σωστές, και περισσότερη έμφαση στο ποιανού οι δράσεις, υπηρεσία, εξόρμηση, ευγένεια και αποτελεσματικότητα είναι καλή... Πρέπει να βοηθήσουμε τον κόσμο να επιστρέψει στο δρόμο της ειλικρίνειας και της καλοσύνης ξανά, έτσι όπως ο Θεός τον δημιούργησε να είναι....»*

Ο Rob Bell προσθέτει: «*Για τον Ιησού το θέμα δεν ήταν, πως θα μπω στον παράδεισο, αλλά το πως θα φέρω τον παράδεισο στη γη. Ο σκοπός δεν είναι να ξεφύγουμε από αυτόν τον κόσμο, αλλά να κάνουμε αυτόν τον κόσμο το είδος του κόσμου στον οποίο ο Θεός μπορεί να έρθει. Και ο Θεός μας ξαναφτιάχνει σε αυτό το είδος ανθρώπου, που μπορεί να κάνει αυτή τη δουλειά.*» Η λογική του McLaren και του Bell, είναι ένας απλός απόηχος των αρχικών ιδρυτών του φιλελευθερισμού.

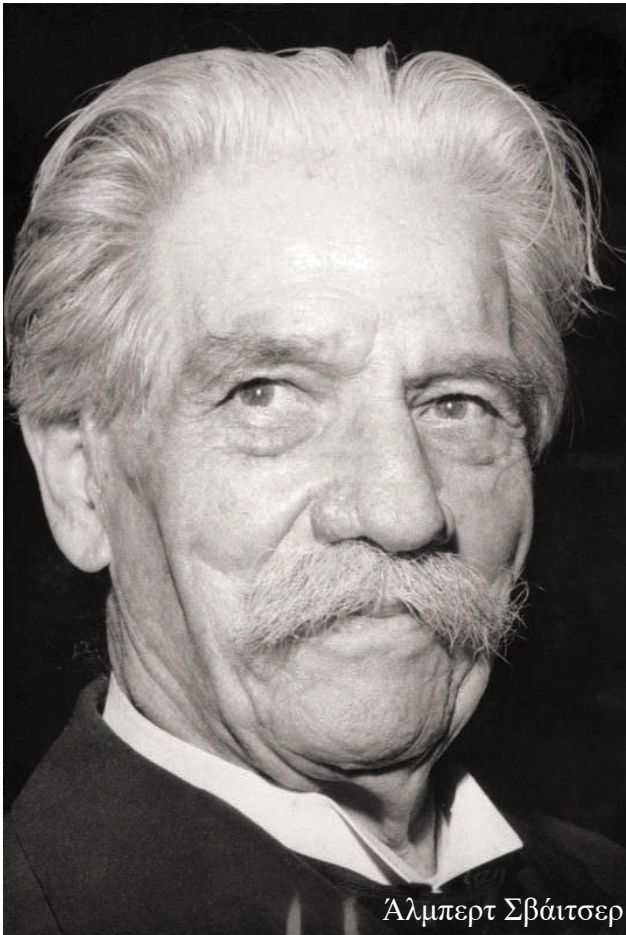
Αλλά όταν παίρνουμε τις οδηγίες μας από την Καινή Διαθήκη αντί από τον πολιτισμό μας, γίνεται φανερό ότι το έργο της Εκκλησίας είναι να μεταφέρει το ευαγγέλιο σε κάθε γωνιά της γης, κάνοντας μαθητές όλους όσους έρχονται στον Χριστό (Ματθ.28:19) και φροντίζοντας για εκείνους που βρίσκονται σε ανάγκη και γίνονται μέρος του σώματος του Χριστού (Α' Τιμ.5:16, Γαλάτ.2:10).

(Ματθ.28:19) Πορευθέντες λοιπόν, **μαθητεύσατε** πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, **διδάσκοντες** αυτούς **να φυλάττωσι** πάντα όσα παρήγγειλα εις εσάς.

Η Απόρριψη της Ιστορικότητας της Γέννησης του Ιησού Χριστού και η Άρνηση της Πνευματικής Γέννησης στις Καρδιές των Ανθρώπων

Αντόνης Περιάλης

Οι αρνητές της ιστορικότητας του Ιησού Χριστού είναι λίγοι, και οι απόψεις τους βρίσκονται στο περιθώριο της ακαδημαϊκής κοινότητας. Παρόλα αυτά, υπάρχουν και προέρχονται από τον χώρο των διανοουμένων. Το ερώτημα που προκύπτει είναι πώς προσωπικότητες με υψηλή νοητική ικανότητα και δυνατότητα κρι-

Άλμπερτ Σβάιτσερ

τικής σκέψης παραμένουν δύσπιστες απέναντι στα επιστημονικά στοιχεία που στηρίζουν την ιστορικότητα του Ιησού.

Η απάντηση βρίσκεται στην ανθρώπινη θέληση: οι αποφάσεις για τα μεγάλα ζητήματα της ζωής δεν λαμβάνονται αποκλειστικά από τη λογική, αλλά επηρεάζονται βαθιά από την καρδιά και τα συναισθήματα. Αυτή η εσωτερική σύγκρουση μπορεί να εξηγήσει τη στάση αυτών των ατόμων, καθώς η αποδοχή της ιστορι-

κότητας του Ιησού συχνά συνδέεται με ευρύτερες υπαρξιακές και πνευματικές επιλογές.

Η ιστορικότητα της γέννησης του Ιησού Χριστού αποτέλεσε αντικείμενο διαλόγου και αμφισβήτησης από την αρχαιότητα έως και τον 19ο αιώνα. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, αναπτύχθηκαν διαφορετικές σχολές σκέψης που είτε υποστήριζαν είτε απέρριπταν την ιστορικότητα του Ιησού. Τα επιχειρήματά τους βασιζόνταν σε φιλοσοφικές, θεολογικές και ιστορικές αναλύσεις, αναδεικνύοντας τη σύνδεση ανάμεσα στις πνευματικές πεποιθήσεις και την ερμηνεία των ιστορικών δεδομένων.

Αρχαίες και μεταγενέστερες αμφισβητήσεις για την ιστορικότητα του Ιησού Χριστού

Αρχαίες Αμφισβητήσεις

- **Παγανιστές και Εβραίοι επικριτές:** Ήδη από τον 2ο αιώνα, παγανιστές φιλόσοφοι όπως ο Κέλσος αμφισβήτησαν τόσο την ιστορικότητα όσο και τη θεϊκή φύση του Ιησού. Ο Κέλσος υποστήριζε ότι ο Ιησούς δεν ήταν θεϊκός σωτήρας, αλλά ένας κοινός άνθρωπος.
- **Ταλμούδ:** Σε ορισμένα αποσπάσματα του Ταλμούδ υπάρχουν εχθρικές αναφορές προς τον Ιησού, οι οποίες συχνά ερμηνεύονται ως έμμεση αμφισβήτηση της ιστορικότητάς του. Παρότι οι αναφορές αυτές είναι αμφιλεγόμενες, καταδεικνύουν τον διάλογο που υπήρχε ήδη από την αρχαιότητα γύρω από το πρόσωπό του.

Μεσαίωνας και Αναγέννηση

- Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα, η κυριαρχία της Εκκλησίας περιόρισε τις δημόσιες αμφισβητήσεις για την ιστορικότητα του Ιησού. Ωστόσο, υπήρχαν κρυφές φιλοσοφικές και αιρετικές κινήσεις που αμφισβητούσαν την αφήγηση της γέννησής του, θεωρώντας την μυθολογική.

Αμφισβητήσεις στον 18ο και 19ο αιώνα

- **Διαφωτισμός:** Στον 18ο αιώνα, φιλόσοφοι όπως ο Βολταίρος και ο Ντέιβιντ Χιουμ υιο-

θέτησαν έναν σκεπτικισμό απέναντι στη Βίβλο. Αν και δεν αμφισβήτησαν όλοι την ύπαρξη του Ιησού, πολλοί θεώρησαν τα Ευαγγέλια περισσότερο ως μυθολογικά κείμενα παρά ως ιστορικές πηγές.

- **Αναλύσεις του 19ου αιώνα:**

Μυθικιστές (Mythicists): Μπρούνο Μπάουερ (Bruno Bauer) (1890-1882, Γερμανός φιλόσοφος και θεολόγος, υπήρξε από τους πρώτους που πρότειναν ότι ο Ιησούς δεν ήταν

David Strauss

ιστορικό πρόσωπο, αλλά προϊόν μύθου. Υποστήριξε ότι οι πρώτες χριστιανικές κοινότητες κατασκεύασαν την ιστορία του Ιησού αντλώντας στοιχεία από εβραϊκούς και παγανιστικούς μύθους. Επιπλέον η μυθική αυτή κατασκευή αντλήθηκε από ελληνορωμαϊκές φιλοσοφικές και πολιτισμικές παραδόσεις.

Φρειδερίκος Στράους (David Friedrich Strauss) (1808 - 1874): Στο έργο του «*Η Ζωή του Ιησού* (1835)», ο Στράους ισχυρίστηκε ότι πολλές αφηγήσεις στα Ευαγγέλια αποτελούν μύθους που δημιουργήθηκαν για να εκφράσουν θρησκευτικές αλήθειες, παρά για να περιγράψουν ιστορικά γεγονότα.

Ιστορικές Πηγές και Ελλείψεις

- Οι αμφισβητίες του 19ου αιώνα υποστήριζαν συχνά ότι η έλλειψη ανεξάρτητων ιστο-

ρικών αναφορών για τον Ιησού, πέρα από τα χριστιανικά κείμενα, υπονομεύει την ιστορικότητά του. Για παράδειγμα, οι αναφορές του Ιώσηπου και του Τάκιτου στον Ιησού θεωρήθηκαν από κάποιους ως μεταγενέστερες προσθήκες ή ως ανεπαρκείς για να τεκμηριώσουν την ύπαρξή του.

Αντίλογος: Υποστήριξη της Ιστορικότητας του Ιησού Χριστού

Ο Ρόλος του Άλμπερτ Σβάιτσερ

Ο Άλμπερτ Σβάιτσερ (Albert Schweitzer) (1875-1965) Θεολόγος και κάτοχος Νόμπελ Ειρήνης ένας από τους κορυφαίους θεολόγους και ιστορικούς της θρησκείας του 20ού αιώνα, αφιέρωσε μεγάλο μέρος του έργου του στην ανάλυση της ιστορικότητας του Ιησού. Το πιο σημαντικό έργο του, *The Quest of the Historical Jesus* (1906), αποτελεί μια εκτενή μελέτη για την ιστορική έρευνα του Ιησού από τον 18ο αιώνα έως την εποχή του.

Κριτική στις Μυθικιστικές Θεωρίες

Ο Σβάιτσερ αντέκρουσε τις μυθικιστικές θεωρίες, όπως αυτές του Μπρούνο Μπάουερ, επισημαίνοντας ότι:

- **Υπεραπλουστεύσεις:** Οι θεωρίες των μυθικιστών αγνοούν τις πολιτιστικές και θρησκευτικές συνθήκες της εποχής του Ιησού, παρουσιάζοντας ελλιπή κατανόηση του ιστορικού πλαισίου.
- **Ιστορικός Πυρήνας των Ευαγγελίων:** Παρά τα θεολογικά τους στοιχεία, τα Ευαγγέλια περιέχουν αναμφισβήτητους ιστορικούς πυρήνες που δεν μπορούν να αγνοηθούν.
- **Παράδοση Εβραϊκών Προσδοκιών:** Οι μυθικιστές παραβλέπουν τη βαθιά ριζωμένη παράδοση των Εβραϊκών προσδοκιών για τον Μεσσία, οι οποίες εξηγούν πώς η μορφή του Ιησού αναδύθηκε ως ιστορική προσωπικότητα.

Η Θέση του για τον Ιησού

Ο Σβάιτσερ δεν πίστευε στην απόλυτη αλήθεια των Ευαγγελίων αλλά ότι περιέχουν μυθολογικά και θεολογικά στοιχεία, Υποστήριξε όμως ότι αυτά είναι προϊόν της ερμηνείας της ζωής του Ιησού από τους πρώτους χριστιανούς. Σημείωσε ότι η κατανόηση του Ιησού απαιτεί την αναγνώριση της αποκαλυπτικής του φύσης και της θεολογικής εξέλιξης που ακολούθησε μετά τον θάνατό του.

Κριτική στην Υποκειμενικότητα

Ο Σβάιτσερ επισήμανε ότι πολλοί μελετητές προσάρμοσαν την εικόνα του Ιησού στις δικές τους φιλοσοφικές ή θεολογικές πεποιθήσεις. Τόνισε ότι:

- **Ανακατασκευή του Ιησού:** Ορισμένοι προσπάθησαν να παρουσιάσουν τον Ιησού ως "φιλελεύθερο ηθικολόγο" ή "ανθρωπιστή", αγνοώντας τις αποκαλυπτικές του πεποιθήσεις.
- **Αντικειμενικότητα στην Έρευνα:** Η ιστορική έρευνα πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια και όχι σε θεολογικές προκαταλήψεις.

Επιρροή του Έργου του

Το έργο του Σβάιτσερ είχε σημαντική επίδραση στη μελέτη της ιστορικότητας του Ιησού:

- **Αποδόμηση των Μυθικιστικών Υπερβολών:** Υποστήριξε την ιστορικότητα του Ιησού, ενώ ανέδειξε τις ελλείψεις των μυθικιστικών θεωριών.
- **Αναγνώριση της Αποκαλυπτικής Φύσης του Ιησού:** Επανέφερε την προσοχή στην αποκαλυπτική διάσταση της ζωής και του έργου του Ιησού.

Ο Σβάιτσερ κατέληξε ότι η ιστορικότητα του Ιησού είναι αναμφισβήτητη, αλλά η πλήρης κατανόηση της ζωής του απαιτεί μια ισορροπημένη προσέγγιση που συνδυάζει ιστορική ανάλυση και αναγνώριση της θεολογικής εξέλιξης.

Σύγχρονοι Αρνητές της Ιστορικότητας του Ιησού Χριστού

Η άρνηση της ιστορικότητας του Ιησού Χριστού συνεχίζεται και από σύγχρονους μελετητές και διανοούμενους. Ορισμένοι από αυτούς είναι:

Richard Carrier

Ο Richard Carrier, (Ρίτσαρντ Κάρριερ) (γεννήθηκε την 1/12/ 1969) Αμερικανός ιστορικός και φιλόσοφος, είναι ίσως ο πιο γνωστός σύγχρονος αρνητής της ιστορικότητας του Ιησού. Στο έργο του *On the Historicity of Jesus: Why We Might Have Reason for Doubt*, υποστηρίζει ότι ο Ιησούς ήταν ένα μυθικό πρόσωπο, βασισμένο σε παλαιότερες θρησκευτικές παραδόσεις και μύθους. Εφαρμόζει τη μέθοδο της Βεϋσιανής λογικής (Bayesian reasoning) για την ιστορική ανάλυση.

Robert M. Price

Ο Robert M. Price, (Ρόμπερτ Μ. Πράις) (γεννήθηκε 7 /7/ 1954) θεολόγος Βιβλικός αναλυτής και συγγραφέας, προωθεί τη «Θεωρία του Μύθου του Ιησού» και είναι γνωστός για τα έργα του, όπως το *The Christ-Myth Theory and Its Problems*. Υποστηρίζει ότι οι αφηγήσεις για τον Ιησού είναι μυθολογικές και ότι δεν υπάρχουν επαρκή ιστορικά στοιχεία για την ύπαρξή του.

Earl Doherty

Ο Earl Doherty (Έρλ Ντόχερτι) γεννήθηκε το 1941 Καναδός συγγραφέας, είναι γνωστός για το έργο του *The Jesus Puzzle*. Υποστηρίζει ότι οι πρώτοι χριστιανοί δεν πίστευαν σε έναν ιστορικό Ιησού, αλλά σε μια πνευματική θεότητα, η οποία αργότερα έγινε αντιληπτή ως ιστορικό πρόσωπο.

Tom Harpur

Ο Tom Harpur, (Τομ Χάρπουρ) γεννήθηκε το 1929 Καναδός δημοσιογράφος και πρώην Αγγλικανός ιερέας, υποστηρίζει στο βιβλίο του «*The Pagan Christ*» ότι ο Ιησούς είναι μια συμβολική φιγούρα, βασισμένη σε αιγυπτιακούς μύθους, κυρίως στον θεό Όσιρη.

Κριτική στις Θέσεις τους

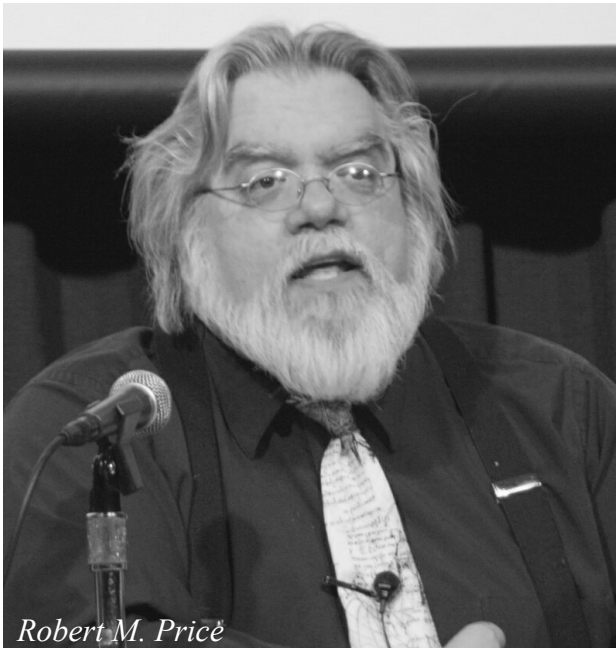
Bruno Bauer

- Οι απόψεις των παραπάνω έχουν δεχθεί έντονη κριτική, ακόμα και από μη χριστιανούς ακαδημαϊκούς. Ο Bart Ehrman (Μπαρτ Έρμα) γεννήθηκε: 5/10/1955 Νεοδιαθηκολόγος αγνωστικιστής ιστορικός στο έργο του *Did Jesus Exist?* αντικρούει με σαφήνεια τις θεωρίες τους, θεωρώντας τις ανεπαρκώς τεκμηριωμένες. Αν και αμφισβητεί πολλές παραδοσιακές χριστιανικές πεποιθήσεις, υποστηρίζει την ιστορικότητα του Ιησού ως ανθρώπινης προσωπικότητας, αλλά όχι τη θείκη του φύση.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι αυτές οι απόψεις αποτελούν μειοψηφία και δεν αντιπροσωπεύουν τη γενική συναίνεση των ιστορικών. Παρ' όλα αυτά, η αμφισβήτηση της ιστορικότητας του Ιησού, αν και περιορισμένη, παραμένει ζήτημα συζήτησης στην ακαδημαϊκή κοινότητα.

Πνευματική Άρνηση του Ιησού Χριστού

Ωστόσο, ενώ η άρνηση της ιστορικότητας του Ιησού παραμένει μια μικρή μειοψηφία, υπάρχει μια τεράστια πλειοψηφία που δεν απορρίπτει τον Ιησού ιστορικά, αλλά πνευματικά. Αυτή η πνευματική άρνηση, εκδηλώνεται μερικές φορές με την απόρριψη της θείκης του φύσης, αλλά κυρίως με το θαύμα της πραγματικής αναγέννησης του ανθρώπου και την σύνδεσή του με τον Θεό. Συνεχίζει να έχει σημαντική επιρροή στην συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων. Τον αποδέχονται σαν ιστορικό πρόσωπο αλλά όχι σαν προσωπικό τους σωτήρα. Και όταν αυτό συμβεί αρνούνται να ταυτι-

Robert M. Price

στούν με τον Λόγο του και να αλλάξουν την ζωή τους.

Η Μη Αποδοχή του Ιησού Χριστού ως Σωτήρα: Παράλληλες Ρίζες και Σύγχρονοι Αντίστοιχοι Λόγοι

Η άρνηση της αποδοχής του Ιησού Χριστού ως Σωτήρα, τόσο από τον αρχαίο Ισραήλ όσο και από σύγχρονες θρησκευόμενες κοινωνίες, φαίνεται να έχει κοινές ρίζες, παρά τις διαφορετικές ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες. Παραθέτουμε τις βασικές αιτίες αυτής της άρνησης και τις αντιστοιχίες τους τότε και σήμερα:

Προσκόλληση σε Παραδόσεις και Θρησκευτικές Δομές

- **Τότε:** Οι θρησκευτικοί ηγέτες του Ισραήλ, όπως οι Φαρισαίοι και Σαδδουκαίοι, ήταν προσκολλημένοι τυπικά στον Νόμο του Μωσή και στις παραδόσεις που είχαν δημιουργηθεί. Η εμφάνιση του Ιησού ως Μεσσία αμφισβητούσε την εξουσία τους και την ερμηνεία του Νόμου, τον τρόπο ζωής τους, γεγονός που τους έκανε να τον απορρίψουν.

- **Σήμερα:** Πολλές θρησκευόμενες κοινωνίες εξακολουθούν να είναι προσκολλημένες σε παραδοσιακά δόγματα που δεν ταυτίζονται με την Αγία γραφή και τελετουργίες, χωρίς να αφήνουν χώρο για μια προσωπική σχέση με τον Χριστό ως Σωτήρα και την πραγματική υπακοή στον Λόγο του. Η εξωτερική θρησκευτικότητα οι χριστιανικές εκδηλώσεις, υπερτερούν της ουσιαστικής πνευματικής αναζήτησης και της πραγματικής ζωής του Χριστού.

Εσφαλμένες Προσδοκίες για τον Σωτήρα

- **Τότε:** Οι Ισραηλίτες περίμεναν έναν πολιτικό και στρατιωτικό ηγέτη που θα τους απελευθέρωνε από την ρωμαϊκή κατοχή. Ο Ιησούς, με τη διδασκαλία του για την ταπείνωση, την αγάπη και τη βασιλεία του Θεού, δεν ταίριαζε στις προσδοκίες τους.
- **Σήμερα:** Ο σύγχρονος κόσμος συχνά περιμένει έναν «Σωτήρα» που θα λύσει πολιτικά, κοινωνικά ή οικονομικά προβλήματα. Ένα Χριστό Ουμανιστή που ενδιαφέρεται για την σύγχρονη πόλη που ανέχεται πάντα. Ο Χριστός, που προσφέρει πρωτίστως πνευματική σωτηρία και αλλαγή ζωής, αγνοείται κατά συντριπτική πλειοψηφία καθώς δεν ανταποκρίνεται στις γήινες φιλοδοξίες των ανθρώπων.

Αυτονομία και Εγωισμός

- **Τότε:** Η αυτοδικαίωση μέσω της τήρησης του Νόμου προσέφερε στους Ισραηλίτες κυρίως στην ηγεσία τους την αίσθηση ότι δεν χρειαζόταν έναν Σωτήρα από τις αμαρτίες τους αλλά από τους Ρωμαίους. Η έννοια της χάρις που είχαν ανάγκη στην ζωή τους ήταν αντίθετη με την αυτοπεποίθησή τους ότι ήταν παιδιά του Αβραάμ.
- **Σήμερα:** Στον δυτικό κόσμο, η έννοια της ατομικής ελευθερίας της αυτονομίας και της αυτοδιάθεσης ανεξάρτητες από κανόνες, έρχεται σε σύγκρουση με τις αρχές του Θεού, όπως εμφανίζονται στην Αγία Γραφή. Η αποδοχή του Χριστού σημαίνει αναγνώριση της αμαρτωλότητας και της ανάγκης για εξωτερική σωτηρία, κάτι που προσκρούει στην ανθρώπινη υπερηφάνεια.

Απογοήτευση ή Καχυποψία προς τη Θρησκεία

- **Τότε:** Οι θρησκευτικοί ηγέτες που έπρεπε να καθοδηγούν πνευματικά τον λαό, συχνά έκαναν κατάχρηση της εξουσίας τους, γεγονός που δημιουργούσε πνευματική σύγχυση και απογοήτευση. Ο Ιησούς κατήγγειλε αυτήν την υποκρισία, αλλά οι άνθρωποι είχαν ήδη χάσει την εμπιστοσύνη τους αν και τελι-

κά σύρθηκαν να φωνάζουν «Άρον άρον σταύρωσον αυτόν» χωρίς να απαλλάσσονται τις ευθύνης για την στάση τους

- **Σήμερα:** Η υποκρισία, τα σκάνδαλα και η εμπορευματοποίηση της θρησκείας η παρωδία της Χριστιανικής ζωής χρησιμεύουν σαν αφορμές αποξενώνοντας τους πολλούς από τη χριστιανική πίστη, ακόμη και αν διατηρούν μια γενική θρησκευτική συνείδηση.

Ορθολογισμός και Υλισμός

- **Τότε:** Η επιρροή του ελληνικού ορθολογισμού και της ρωμαϊκής πρακτικότητας στον εβραϊκό κόσμο είχε αρχίσει να διαβρώνει την πνευματική ευαισθησία και την προσμονή για έναν πνευματικό Μεσσία.
- **Σήμερα:** Ο υλισμός, με την ευρεία έννοια της λέξης, ο ορθολογισμός αλλά και ο παραλογισμός κυριαρχούν, υποκαθιστώντας την πνευματική αναζήτηση. Πολλοί δυσκολεύονται να αποδεχθούν την υπερφυσική πραγματικότητα και τη χριστιανική πίστη και την Πνευματική ζωή που προσφέρει ο Ιησούς Χριστός ερχόμενος στον κόσμο μόνο γι αυτό.

Φόβος Αλλαγής

- **Τότε:** Η αποδοχή του Ιησού σήμαινε εγκατάλειψη του παλιού τρόπου ζωής, κάτι που τρομοκρατούσε πολλούς, ιδιαίτερα τους θρησκευτικούς ηγέτες που θα άφηναν τις νοοτροπίες τους, όπως ο Νικόδημος, ή που θα έχαναν την εξουσία τους.
- **Σήμερα:** Η πίστη στον Χριστό απαιτεί την αλλαγή αξιών που έχει υπαγορεύσει ο κόσμος, αλλαγή προτεραιοτήτων και τρόπου ζωής. Η εγκατάλειψη του κοσμικού τρόπου σκέψης και η απόρριψη κοινωνικών πιέσεων είναι για τους περισσότερους δύσκολη και ανεπιθύμητη.

Αντιστοιχίες και Σύγχρονη Εφαρμογή

Η ανάλυση της άρνησης αποδοχής του Ιησού Χριστού ως Σωτήρα, τόσο στον αρχαίο Ισραήλ όσο και στον σύγχρονο θρησκευόμενο κόσμο, αποκαλύπτει μια σημαντική ομοιότητα: η δυσκολία αποδοχής ενός Σωτήρα που απαιτεί ταπείνωση, μετάνοια και προσωπική σχέση με τον Θεό. Οι άνθρωποι σε κάθε εποχή φαίνεται να δυσκολεύονται να αποδεχθούν την ιδέα ότι η σωτηρία δεν έρχεται από την τήρηση εξωτερικών κανόνων ή κοινωνικών επιτευγμάτων, ή παρουσία απλά χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο σε χριστιανικές κοινότητες, αλλά από την εσωτερική αλλαγή και την αναγνώριση της αδυναμίας τους δηλαδή της αμαρτίας τους.

Στον αρχαίο Ισραήλ, οι θρησκευτικοί ηγέτες και ο λαός, προσκολλημένοι στον Νόμο και

στις παραδόσεις, αδυνατούσαν να κατανοήσουν τον Ιησού ως τον πνευματικό Μεσσία που καλούσε σε μια αλλαγή καρδιάς και όχι σε μια πολιτική ή στρατιωτική λύση του προβλήματός τους.

Σήμερα, η θρησκευτικότητα μπορεί να γίνει εμπόδιο, όταν περιορίζεται σε εξωτερικές πρακτικές, τελετουργίες, χωρίς να οδηγεί σε μια βαθύτερη πνευματική αναζήτηση. Η κοινωνία συχνά αναζητά λύσεις σε υλικά αγαθά ή πολιτικές ιδέες, αδυνατώντας να αναγνωρίσει την πνευματική διάσταση της σωτηρίας που προσφέρει ο Χριστός. Οι προσερχόμενοι στις Εκκλησίες συχνά επιδιώκουν την κοινωνική ανάδειξη στον χριστιανικό Κοινωνικότοπο.

Η αποδοχή του Χριστού απαιτεί μια ανοιχτή καρδιά, έτοιμη να αμφισβητήσει τις δικές της προσδοκίες και περιορισμούς. Η πραγματική λύτρωση δεν προέρχεται από εξωτερικές προσπάθειες ή κοινωνικές αναγνωρίσεις, αλλά από την προσωπική σχέση με τον Θεό, την ταπείνωση και την αναγνώριση της ανάγκης για χάρη και παραμονή στο θέλημα του Θεού ανεξαρτήτως συνθηκών και καταστάσεων.

Όπως και τότε, έτσι και σήμερα, η πρόσκληση του Ιησού είναι μια πρόσκληση για πνευματική αναγέννηση και αλλαγή της ζωής μας πολλές φορές κόντρα σε αυτά που ο κόσμος υπαγορεύει. Αυτή η αλλαγή γίνεται με την βοήθεια του Θεού αλλά απαιτεί και την συνέργεια της θέλησής μας να αφήσουμε πίσω μας τις ψευδείς ελπίδες και προσδοκίες για έναν «Σωτήρα» που θα ικανοποιήσει τις γήινες υπαγορευμένες από τον κόσμο επιθυμίες μας.

Η γέννηση του Ιησού, καλεί κάθε γενιά και κάθε καρδιά να αναγνωρίσει την ανάγκη για μια εσωτερική μεταστροφή, που μόνο ο Χριστός μπορεί να προσφέρει.

Η αποδοχή του ως Σωτήρα είναι μια διαδικασία που απαιτεί ανοιχτό μυαλό και καρδιά, και στροφή της ελευθερίας που έχουμε σαν έλλογα όντα ώστε να δούμε το πραγματικό μας συμφέρον πέρα από τις εξωτερικές προσδοκίες και να κατανοήσουμε την αληθινή φύση της τόσο μεγάλης σωτηρίας που μας προσφέρεται μέσω του Ιησού Χριστού.

Παράλληλα, παρατηρούμε μια αρνητική αντιστοιχία: ενώ η αποδοχή της ιστορικότητας της γέννησης του Ιησού Χριστού είναι σχεδόν καθολική στον κόσμο της διανοήσης, η αποδοχή της πνευματικής Του γέννησης στις καρδιές των ανθρώπων παραμένει μειωθητική. Ωστόσο, υπάρχουν σε όλο τον κόσμο άνθρωποι, το μικρό ποίμνιο, που γιορτάζουν τα πραγματικά Χριστούγεννα - όχι μόνο του ιστορικού Ιησού, αλλά και του Ιησού που κατοικεί στις καρδιές τους. Αυτοί είναι οι αληθινοί μάρτυρες της δύναμης της πνευματικής γέννησης και της αναγέννησης που φέρνει ο Χριστός.

(24-10-1999)

25 Χρόνια από την Αναχώρηση του Χρήστου Φραγκόπουλου

Μια Ζωή Αφιερωμένη στον Λόγο και την Υπηρεσία του Θεού

Αντώνης Περιάλης

Ο Χρήστος Φραγκόπουλος υπήρξε μια εμβληματική φυσιογνωμία της Κοινωνίας των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών (ΚΕΕΕ). Ήταν ένας άνθρωπος που αφιέρωσε τη ζωή του στη μελέτη και τη διδασκαλία του Λόγου του Θεού, αφήνοντας ανεξίτηλο το στίγμα του. Μέσα από αυτή την αναδρομή, μοιράζομαι μερικές προσωπικές αναμνήσεις από μια γνωριμία που διήρκεσε πάνω από 40 χρόνια και από ένα έργο που επηρέασε βαθιά και τη δική μου πνευματική πορεία, αλλά και ολόκληρη την κοινότητά μας.

Ο Χ. Φραγκόπουλος και οι Προτοπόροι της ΚΕΕΕ

Η ΚΕΕΕ, μέσα από το έργο του ιδρυτή της, Κώστα Μεταλληνού, και με τη βοήθεια του Θεού, κατάφερε να συγκεντρώσει γύρω της σημαντικές προσωπικότητες, ανθρώπους με ζήλο και αφοσίωση στο έργο Του. Ο Χρήστος Φραγκόπουλος ήταν ένας από αυτούς, ένας εργάτης του Λόγου με βαθιά αγάπη για τον Θεό.

Με πολλούς άλλους, υπηρέτησε το Ευαγγέλιο χωρίς υλικές απολαβές, με ανιδιοτέλεια και ως αποτέλεσμα της πνευματικής του αναγέννησης. Παρά το γεγονός ότι οι περισσότεροι από αυτούς δεν είχαν θεολογική εκπαίδευση, η αφοσίωσή τους στη μελέτη των Γραφών ήταν υποδειγματική. Αυτή η βαθιά μελέτη αποτυπώθηκε στα άρθρα τους, όπως αυτά που δημοσιεύονταν στο περιοδικό Σάλπισμα. Ο Χρήστος Φραγκόπουλος, ως ακούραστος εργάτης του λόγου και του καλάμου, ξεχώρισε για τη συνεισφορά του.

Προσωπικές αναμνήσεις, η πρώτη μου Επαφή

Θυμάμαι έντονα μια μέρα από τα παιδικά μου χρόνια, όταν με τον αδελφό μου περιμένα-

με ένα αυτοκίνητο να μας μεταφέρει στην Ελευθέρα Ευαγγελική Εκκλησία Νέας Ιωνίας. Ήταν το αυτοκίνητο του επίσης εργάτη του Ευαγγελίου, Μίμη Βόσου, ο οποίος μας πήγε εκεί για να παρακολουθήσουμε το Κυριακό Σχολείο.

Στην εκκλησία αυτή, για πρώτη φορά, είδα τον Χρήστο Φραγκόπουλο να κηρύττει. Η επιβλητική και αυστηρή φυσιογνωμία του μου προκάλεσε δέος. Από εκείνη τη μέρα, η παρουσία του στην Εκκλησία σημάδεψε τη ζωή μου. Τα κηρύγματά του διακρίνονταν για το βαθύ τους νόημα, τα εύστοχα παραδείγματα και την πρωτοτυπία τους. Ήταν ένας λόγος ευθύς και πρακτικός, που άγγιζε τις καρδιές, χωρίς περιττά φιλολογικά στολίδια.

Η φωνή του, δυνατή και καθαρή, σου έμενε αξέχαστη. Θυμάμαι πώς ενέπνεε σεβασμό και θαυμασμό, οδηγώντας το εκκλησίασμα να σκέφτεται βαθύτερα πάνω στον Λόγο του Θεού.

Ο Ποιητής και Δάσκαλος

Ο Χρήστος Φραγκόπουλος ξεκίνησε να δημοσιεύει ποιήματα και στίχους στο περιοδικό Σάλπισμα, που κυκλοφόρησε από την «Κοινωνία Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών» τον Απρίλιο του 1945. Το πρώτο του ποίημα, με τίτλο «Η Πεταλούδα», δημοσιεύθηκε στο πρώτο-δεύτερο τεύχος του περιοδικού (Απρίλιος-Μάιος 1945). Ακολουθεί η πρώτη στροφή:

*Πλανεύτρα γη δε με γελάς
Όσο γλυκά κι αν με κοιτάς
Μήπως θυμάσαι ακόμα
Που 'μουν σκουλήκι βρωμερό
Που πίνα βούρκο για νερό
Κι έτρωγα μαύρο χόμα;*

Ήταν μια προσωπική δήλωση ομολογίας και απολύτρωσης.

Στο επόμενο τεύχος του περιοδικού (Ιούνιος

Ο Χ. Φραγκόπουλος στον άμβωνα της ΕΕΕ Αθηνών. Ο άμβων είναι αυτός που κήρυξε ο Κώστας Μεταλληνός. Μετά την ανακαίνιση της Εκκλησίας και την αλλαγή του άμβωνος βρίσκεται στην ΕΕΕ Λιπασμάτων. Σημειωτέον δεν βρέθηκε φωτογραφία του Χ.Φ. στον άμβωνα της ΕΕΕ Ν. Ιωνίας.

-Ιούλιος 1945) δημοσιεύθηκε το ποίημα «Ο Πόθος του Πιστού», που αντικατοπτρίζει την επιθυμία του να υπηρετήσει τον Θεό. Η πρώτη στροφή:

*Κύριε, δως μου ένα τσαπί,
Δως μου κι ένα ξινάρι,
Και πάρε με στ' αμπέλι Σου,
Κάνε μου αυτή τη χάρη.*

Το πρώτο ιδιόκτητο κτήριο της ΕΕΕ Ν. Ιωνίας το 1951. Διακρίνονται η δασκάλα του Κυριακού σχολείου Κούλα Φραγκοπούλου, μπροστά της ο Νίκος Σαράντης, δεξιά δεύτερη κατά σειρά η Σοφία Ελευθεριάδου-Περιάλη, τρίτος Μάρκος Μπούσιος, τέταρτος Χαράλαμπος Χααραλαμπίδης.

Μέχρι τον Απρίλιο του 1951, συνέχιζε να δημοσιεύει μόνο ποιήματα και στίχους ύμνων στο Σάλπισμα, εμπλουτίζοντας το περιοδικό και τις Εκκλησίες μας με ταλαντούχες δημιουργίες. Ήταν εξαιρετικός στιχουργός, και μπορούσε να δημιουργεί εμπνευσμένους στίχους μέσα σε λίγα λεπτά.

Στιχουργικό ταλέντο

Θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι, όταν του έδινα ένα πεντάγραμμο με νότες για τη χορωδία της Εκκλησίας την Κυριακή, μέχρι το βράδυ της Δευτέρας είχε γράψει υπέροχους, σωστά τονισμένους στίχους. Με αυτόν τον τρόπο, προέκυψαν δεκάδες ύμνοι, ορισμένοι από τους οποίους συμπεριλήφθηκαν στο υμνολόγιο των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών.

Στις κατασκηνώσεις του Σουνίου, ο Χρήστος Φραγκόπουλος ήταν πηγή έμπνευσης και ψυχαγωγίας. Συνήθιζε να μας προκαλεί να του δώσουμε τέσσερις ή περισσότερες λέξεις με ομοιοκαταληξία, και μέσα σε λίγα λεπτά συνέθετε στίχους. Για παράδειγμα, με τις λέξεις "κατσίκι", "ποντίκι", "πεπόνι" και "λεμόνι", δημιουργούσε αμέσως κάτι σαν:

*Στο βουνό χοροπηδάει ένα
μικρό κατσίκι,
Στο λιβάδι το κοιτάζει ένα
σοφό ποντίκι.
Μες στο πιάτο έχει δροσιά,
πεπόνι και λεμόνι,
Χωρίς τον Χριστό πού πας;
Είσαι πλοίο δίχως τιμόνι.*

Αυτό το παιχνίδι μας ενθουσίαζε, και φροντίζαμε να του δίνουμε όσο το δυνατόν πιο παράξενες λέξεις για στιχουργία.

Ο εκδότης και δάσκαλος
Από τον Απρίλιο του 1951, ο Χρήστος Φραγκόπουλος ξεκίνησε να δημοσιεύει και άρθρα στο Σάλπισμα. Το πρώτο του άρθρο, με τίτλο *Εν τω Ονόματί Μου*, ήταν ένα βαθυστόχαστο κείμενο για την προσευχή. Αργότερα, ανέλαβε να συνεχίσει την έκδοση του περιοδικού «Λόγοι Ζωής» (φυλλάδιο),

και το μετέτρεψε σταδιακά σε έναν εκδοτικό οίκο με δεκάδες βιβλία και ημερολόγιο.

Παράλληλα, δίδασκε μαθήματα ομιλητικής στο Βιβλικό Σχολείο. Η σαφήνεια και ο τρόπος παρουσίασης των μαθημάτων του ήταν εξαιρετικά, ανεξαρτήτως του περιεχομένου. Προσωπικά εκτιμούσα ιδιαίτερα την οργανωμένη δομή των διδασκαλιών του.

Οι συνήθειες του Χρήστου Φραγκόπουλου

Η προσωπικότητά του ήταν ξεχωριστή. Κάθε Κυριακή πρωί, πριν από το κήρυγμα, επισκεπτόταν το Μοναστηράκι, αγοράζοντας βιβλία που όλα τα διάβαζε. Αυτή η συνήθεια εμπλούτιζε τις ομιλίες και τα γραπτά του. Του άρεσαν επίσης οι αντίκες, ιδιαίτερα τα ρολόγια, που τα επισκεύαζε ο ίδιος. Το σπίτι του, γεμάτο με ρολόγια και άλλα αντικείμενα, έμοιαζε με μουσείο. Μου άρεσε ιδιαίτερα όταν τον επισκεπτόμουν να παρατηρώ όλα τα περίεργα αντικείμενα που είχε μαζέψει. Αυτή του τη συνήθεια την κληρονόμησα κι εγώ, και περισσότερο ο αδελφός μου.

Στην αυτή της ΕΕΕ Ν. Ιωνίας. Διακρίνονται δεξιά Σαράντης Σαράντης, Ιορδάνης Χαραλαμπίδης, Νικόλαος Φραγκόπουλος (πρεσβύτεροι), Νικήτας Φραγκόπουλος, Παπανάγνου Αλίκη, Κατίνα - Λυδία Μπουσίου, Μανδραβίλη Άννα, Βόσσου Φεβρονία, Μπουσίου Μαρία, Σαράντη Καίτη, Ειρήνη - Ηρώ Παπανάγνου, Φραγκοπούλου Κούλα, Φραγκόπουλος Απόστολος.

Το σπίτι του ήταν πάντα ανοιχτό για όλους. Στις συναντήσεις που διοργάνωνε, είτε αφορούσαν μικρές παρέες είτε ολόκληρη την Εκκλησία, υπήρχε μια αίσθηση φιλοξενίας απλότητας και ζεστασιάς.

Η προσωπική επιρροή και η κριτική του

Η μεγαλύτερη παρακαταθήκη που μου άφησε ο Χρήστος Φραγκόπουλος ήταν η έμφαση στις σπουδές και τη συνεχή αυτοβελτίωση. Συνήθιζε να λέει: «Ο χριστιανός πρέπει να είναι κεφαλή και ουχί ουρά», παραπέμποντας σε εντολή του Θεού στον λαό Ισραήλ από την Παλαιά Διαθήκη. Αυτή η φράση, σε συνδυασμό με το γενικότερο κλίμα της Εκκλησίας και της κατασκήνωσης, είχε καθοριστική επιρροή

στη ζωή μου. Όταν πίστεψα στον Ιησού Χριστό σε ηλικία 16 ετών, η έμφαση αυτή με ώθησε να επιδιώξω πανεπιστημιακές σπουδές. Ήταν κάτι που φαινόταν ακατόρθωτο για μένα τότε, δεδομένου του φυγόπονου χαρακτήρα μου και των αντίξοων οικονομικών συνθηκών της εποχής.

Η επιρροή του, όμως, δεν περιορίστηκε μόνο στην παρότρυνση για σπουδές. Από τα φοιτητικά μου χρόνια, με προέτρεψε να αναλάβω ενεργό ρόλο στη διδασκαλία της Εκκλησίας της Νέας Ιωνίας. Αν και αυστηρός στις απαιτήσεις του, έδειχνε πάντα σεβασμό στους νέους. Διαφωνούσαμε κατά καιρούς σε διάφορα ζητήματα, αλλά οι συζητήσεις μας ήταν πάντοτε ευπρεπείς και με σκοπό τη διεύρυνση της σκέ-

ψης και της κατανόησης.

Ο κριτικός δάσκαλος

Ο Χρήστος Φραγκόπουλος ήταν αυστηρός κριτής, αλλά η κριτική του είχε πάντα έναν παιδαγωγικό σκοπό. Θυμάμαι χαρακτηριστικά μια από τις πρώτες ομιλίες μου. Μετά την παρουσίαση, μου έκανε μια ιδιωτική, εξαντλητική ανάλυση. Η κριτική του ήταν τόσο αυστηρή που ένιωσα κυριολεκτικά συντετριμμένος ψυχολογικά. Όμως, μέσα από αυτή την εμπειρία, κατάλαβα ότι στόχος του δεν ήταν να με μειώσει, αλλά να με βοηθήσει να γίνω καλύτερος. Και τα κατάφερε.

Οι δικές του ομιλίες ήταν εξαιρετικές στη δομή και τη σαφήνειά τους. Ήταν πάντα σαφείς και συγκεκριμένες, με ξεκάθαρα διακρινόμενα

σημεία. Αυτό έκανε τις σημειώσεις από τις ομιλίες του πολύ εύκολες και χρήσιμες. Ακόμη και σήμερα, διατηρώ τέτοιες σημειώσεις και τις χρησιμοποιώ ως πολύτιμη πηγή έμπνευσης και καθοδήγησης.

Η φιλοσοφία και οι απόψεις του

Ο Χρήστος Φραγκόπουλος είχε κάποιες ιδιαίτερες δογματικές απόψεις, όπως η πεποίθηση ότι ο Θεός αναθέτει τη διακονία της Εκκλησίας σε ένα μόνο πρόσωπο. Παρόλα αυτά, δεν επέμενε με εμμονή σε αυτές. Αυτό φάνηκε από τη στάση του στην πράξη.

Υπηρέτησε πιστά στο Πρεσβυτέριο της Ελευθέρας Ευαγγελικής Εκκλησίας (ΕΕΕ) Αθηνών μέχρι κάποια χρονική στιγμή κατά την εποχή του Κώστα Μεταλληνού και αργότερα συνέστησε Πρεσβυτέριο στην ΕΕΕ Νέας Ιωνίας, παρότι ο ίδιος δεν συμμετείχε σε αυτό. Μέχρι το τέλος της ζωής του, διατήρησε τον τίτλο του «εργάτη της Εκκλησίας».

Η συμβολή του στη νεολαία

Υπήρξε συνιδρυτής των Συνεδρίων Νεολαίας της Κοινωνίας Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών το 1964 για ένα χρόνο. Τα συνέδρια αυτά σημείωσαν αργότερα μεγάλη ανάπτυξη και καθιερώθηκαν ως θεσμός υψηλού διανοητικού επιπέδου, συμβάλλοντας σημαντικά στην πνευματική καλλιέργεια των νέων. Παρότι γενικά ήταν επιφυλακτικός απέναντι στις νεανικές πρωτοβουλίες, έδειξε εμπιστοσύνη όταν του ζήτησα να δημιουργήσουμε έναν όμιλο νέων στην Εκκλησία. Η πρωτοβουλία ξεκίνησε με μεγάλη επιτυχία και συγκέντρωσε πολλούς νέους.

Ωστόσο, οι ανησυχίες του επαληθεύτηκαν. Συνεργάτες μου, χωρίς να το καταλάβω, ανέπτυξαν κοσμικές νοοτροπίες, οι οποίες παρέσυραν αρκετούς νέους μακριά από την Εκκλησία. Οι συνέπειες αυτής της απομάκρυνσης ήταν δυσάρεστες για πολλούς από αυτούς στη μετέπειτα ζωή τους. Ευτυχώς, ο Χρήστος Φραγκόπουλος είχε ήδη «αναχωρήσει για τον Κύριο» και δεν έζησε την οδύνη να δει αυτή την εξέλιξη.

Αρχές και ακεραιότητα

Ο Χρήστος Φραγκόπουλος διέθετε πολύ αυστηρές αρχές σε ό,τι πίστευε και κήρυττε από τον Λόγο του Θεού. Η ακεραιότητά του ήταν αδιαπραγμάτευτη και δεν ανεχόταν παρεκκλίσεις από τις βιβλικές αξίες που καθοδηγούσαν τη ζωή και τη διακονία του. Αυτή η προσήλωσή του στις αρχές του ήταν η βάση της πνευματικής του επιρροής και του σεβασμού που ενέπνεε σε όσους τον γνώρισαν.

Μια ζωή που άφησε παρακαταθήκη

Ο Χρήστος Φραγκόπουλος δεν ήταν τέλειος, όπως κανείς μας. Σε κάποιες περιπτώσεις, δυσκολευόταν να συνεργασθεί με άλλους εργάτες της Κοινωνίας των Εκκλησιών μας. Όπως είχε πει στον επικήδειο λόγο για τον Κώστα Μεταλληνό το 1963, σε κάποια συνεδρίαση υπευθύνων τον στενοχώρησε. Ωστόσο, συμπλήρωσε ότι ο Μεταλληνός, σε ένα διάλειμμα της σύσκεψης, τον αναζήτησε τον πλησίασε και τον φίλησε. Αυτή η ομολογία φανερώνει τον ευαίσθητο ψυχισμό του και την ταπείνωση του. Είναι αξιοσημείωτο ότι, αν και πολλοί είχαν στενοχωρήσει τον Μεταλληνό, ο Φραγκόπουλος ήταν ο μόνος που το παραδέχτηκε δημόσια.

Υπήρξε όμως ένας ακούραστος εργάτης του Λόγου του Θεού. Με πάθος για τη διδασκαλία και την έρευνα, ήταν απόλυτα προσηλωμένος σε αυτά που δίδασκε από την Αγία Γραφή, χωρίς να μετακινείται λόγω εξωτερικών επιδράσεων και αλλαγών. Ακόμα και μέσα στο τρένο, καθώς ταξίδευε για τη δουλειά του, συνέχιζε να επεξεργάζεται τις ομιλίες και τα γραπτά του.

Μετά τη συνταξιοδότησή του, ενοικίασε ένα μικρό γραφείο στο κέντρο της Αθήνας, όπου δεχόταν επισκέψεις από διάφορους που ήθελαν να συζητήσουν πνευματικά θέματα μαζί του. Οργάνωνε επίσης συστηματικές συναντήσεις προσευχής, που αποτέλεσαν πηγή πνευματικής ενίσχυσης για πολλούς. Πολλοί βρήκαν καθοδήγηση και ενίσχυση μέσα από αυτές τις προσωπικές επαφές.

Παράλληλα, σε όλη του τη ζωή υπήρξε ένας αφοσιωμένος οικογενειάρχης, φροντίζοντας όχι μόνο τη δική του τετραμελή οικογένεια, αλλά και την ευρύτερη οικογένειά του.

Η Εκκλησία που υπηρέτησε από τα νεανικά του χρόνια χάρη στην παρακαταθήκη του παραμένει μέχρι σήμερα στη βάση του Λόγου του Θεού, αμετάβλητη από τις τάσεις και τις επιρροές του ευρύτερου εκκλησιαστικού περιβάλλοντος. Μέχρι το τέλος της ζωής του, παρά τη σταδιακή φθορά του σώματός του λόγω ασθένειας, ήθελε να εργάζεται για το Ευαγγέλιο.

Για μένα, ο Χρήστος Φραγκόπουλος, εκτός της παρακαταθήκης της διδασκαλίας του υπήρξε φάρος επιμονής, έμπνευσης και υπερβολικής εργατικότητας. Στον μικρό αποχαιρετιστήριο λόγο του όταν λόγω ασθένειας αποχαιρετούσε την διακονία του, πάλι μιλούσε για το έργο των εκδόσεων. Η παρακαταθήκη που άφησε ζει όχι μόνο μέσα από το έργο του αλλά και μέσα από τις ζωές που επηρέασε. Η δική μου είναι μία από αυτές.

Λήμμα G2094 : έτος

από το Διαδικτυακό Λεξικό της Αγίας Γραφής (<https://lexispan.eu>)

Παναγιώτης Πεπονάκης

1. Έτος, όπως και σήμερα.
2. Ο χρόνος που απαιτείται για μία πλήρη περιστροφή της γης γύρω από τον ήλιο.
- 3 (εγκυκλοπαιδικά) Σχετικά με τον τρόπο που μετρούσαν το έτος, καθώς και τις υποδιαίρεσεις του στις διάφορες χρονικές περιόδους στον Ισραήλ, την Αίγυπτο, την Βαβυλώνα, την

Η Ιερή πύλη, η βόρεια πόρτα του νάρθηκα του Αγ. Πέτρου στη Ρώμη, ανοίγει σε κάθε ιωβηλαίο. Από την πίσω μεριά είναι κτισμένη με τούβλα.

Ελλάδα και την Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, δεξ παράγραφο 13 στο τέλος του λήμματος.

4. (για ηλικία) «*ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα*» Μαρκ. 5:42, διότι ήταν δώδεκα *χρονών*. Δες και Λουκ. 3:23, Γεν. 5:3, κ.α.

5. Η χρονική περίοδος άσκησης της βασιλικής εξουσίας. Βλ. Λουκ. 3:1, 2Βασ. 3:1, κ.α.

6. Το χρονικό διάστημα που συμβαίνει κάτι. Βλ. Ματθ. 9:20, Μαρκ. 5:25, Λουκ. 2:36, Λουκ. 4:25, Λουκ. 13:7,16, Ιωαν. 5:5, Πραξ. 19:10, Γεν. 29:30, Γεν. 41:53, κ.α.

7. «κατ' έτος» Κάθε χρόνο. Βλ. Λουκ. 2:41.

8. Σαββατιαίο έτος (βλ. Λευτ. 25:2-8): Σύμφωνα με την εντολή του Θεού οι Ισραηλίτες έπρεπε να μετράνε από την χρονιά που θα έμπαιναν στην γη της επαγγελίας έξι χρόνια κατά τα οποία θα έσπερναν και θα καλλιεργούσαν την γη και θα μάζευαν τα διάφορα προϊόντα της. Το έβδομο έτος ήταν για ανάπαυση της γης (διάβαζε αγρανάπαυση). Αυτή η αριθμηση έπρεπε να επαναλαμβάνεται συνεχώς ώστε κάθε επτά χρόνια να υπάρχει ένα έτος για την ανάπαυση της γης. Αυτό το έτος ονομαζόταν Σαββατιαίο.

9. Ιωβηλαίο έτος (βλ. Λευ. 25:10-41): Σύμφωνα με την εντολή του Θεού οι Ισραηλίτες έπρεπε να μετράνε από την χρονιά που θα έμπαιναν στην γη της επαγγελίας πενήντα χρόνια. Την χρονιά αυτή διακήρυτταν ελευθερία για την γη και για όλους του εβραίους, αυτό σήμαινε ότι όλες οι ιδιοκτησίες επέστρεφαν στους αρχικούς ιδιοκτήτες και όλοι όσοι είχαν πουληθεί δούλοι απελευθερώνονταν και ξαναγύριζαν στα σπίτια τους. Το έτος αυτό ονομαζόταν Ιωβηλαίο.

10. (Βάμβας) μεταφράζει:

(ΠΔ) «*χρόνοις*» 2Χρον. 14:6, Ιεζ. 38:8, «*χρόνους*» 2 Χρον. 18:2, «*ήμερών*» Ιώβ 38:21, Παρ. 3:16, ή αποδίδει διαφορετικά {Ψαλμ. 90:5 (89:5), Παρ. 13:23}, ή παραλείπει (Ιωήλ 2:2), ή δεν μεταφράζει. (ΚΔ) δεν μεταφράζει. (βλ. Πίνακες).

11. ΕΤΥΜΟΛ. Εκ της ρίζας «*Φετ-*» δεξ Δωρικές και Αιολικές επιγραφές «*Φέτος*». Η λέξη «*έτος*» χρησιμοποιείται και σαν β' συνθετικό βλ. «*έκατονταετής*» G1541, «*πεντηκονταετής*» S0000.

12. ΜτΛ: Ουσιαστικό.

13. Εισαγωγικά περί ημερολογίων:

Η Σελήνη είναι το μόνο ουράνιο σώμα που είναι πολύ ορατό και παρουσιάζει ευκολοδιάκριτες μεταβολές (τις λεγόμενες φάσεις). Παρατηρώντας λοιπόν αυτές τις φάσεις οι αρχαίοι λαοί δημιούργησαν τα πρώτα *σεληνιακά* ημερολόγια, με τον κάθε σεληνιακό μήνα να έχει

μέση διάρκεια 29,5 περίπου ημερών. Άρα το πρώτο ημερολόγιο που δημιουργήθηκε ήταν το σεληνιακό των 12 συνοδικών σεληνιακών μηνών με διάρκεια: $29,5 \times 12 = 354$ ημερών. Οι εποχές όμως είναι ένα ηλιακό φαινόμενο, του ηλιακού έτους, και όχι του αντίστοιχου σεληνιακού. Αυτό σημαίνει ότι οι εποχές ανακυκλώνονται κάθε 365 ημέρες και όχι κάθε 354. Συνεπώς, υπήρχε μια διολίσθηση των εποχών σε σχέση με το σεληνιακό ημερολόγιο. Αυτό γίνεται διότι ο σεληνιακός μήνας δεν διαιρεί άρτια το ηλιακό έτος, για τον λόγο αυτό η σελήνη χρησίμευε μόνο για την μέτρηση του μήνα ενώ ο ήλιος για την μέτρηση του έτους. Για να προσεγγίζεται όμως το ηλιακό έτος, δημιουργήθηκαν οι εμβόλιμοι μήνες, δηλ. μήνες που προστίθεντο μόνο σε επιλεγμένα έτη. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την δημιουργία του **Σεληνοηλιακού** ημερολογίου, όμως και αυτό παρουσίαζε τις δικές του ατέλειες ώσπου τελικά με την πρόοδο της επιστήμης καταλήξαμε στο ηλιακό.

Σεληνιακά ημερολόγια, είναι όλα τα ημερολόγια των αρχαίων λαών. Σήμερα τέτοιο εξακολουθεί να είναι μόνο το μουσουλμανικό ημερολόγιο. **Σεληνοηλιακά ημερολόγια**, ήταν το αρχαίο Αττικό (των Αθηνών) και του Νουμά Πομπίλιου. Το αρχαίο Κινεζικό και το αρχαίο Εβραϊκό που χρησιμοποιούνται ακόμα και σήμερα. **Ηλιακά ημερολόγια**, ήταν το αρχαίο Αιγυπτιακό, των Μάγια, των Αζτέκων, το Ιουλιανό, το Γρηγοριανό και το Νέο διορθωμένο Ιουλιανό που χρησιμοποιούμε σήμερα.

Παρακάτω θα εξετάσουμε τα ημερολόγια εκείνα που έχουν σχέση με τα σπουδαιότερα κράτη που περιγράφονται μέσα στην Αγία Γραφή:

(1) Βαβυλωνιακό Ημερολόγιο

Οι Σουμέριοι που κατοικούσαν στο νότιο τμήμα της Μεσοποταμίας και έζησαν από το 3.000 - 1.500 π.Χ. θεωρούνται με βάσει τα αρχαιολογικά ευρήματα οι πρώτοι που μελέτησαν και εφάρμοσαν το ημερολογιακό έτος. Το σεληνιακό έτος που εφάρμοσαν είχε διάρκεια 354 ημέρες (12 μήνες \times 29,5 ημέρες = 354). Οι ανασκαφές στην Νινευή απεκάλυψαν κείμενα που περιγράφουν το ημερολογιακό έτος αποτελούμενο από 12 μήνες των 30 ημερών. Οι μήνες χωρίζονταν σε 3 δεκαήμερα ή 6 πενθήμερα. Την εποχή της 2ης δυναστείας της Ούρ (2.950 π.Χ.) χρησιμοποιούσαν το σεληνοηλιακό ημερολόγιο με την προσθήκη ενός εμβόλιμου 13ου μήνα που έμπαινε στο τέλος του έτους κατά τακτά χρονικά διαστήματα. Αργότερα οι Βαβυ-

λώνιοι που έζησαν στην ίδια περίπου περιοχή μελέτησαν τις κινήσεις των πλανητών και είναι οι πρώτοι, σύμφωνα με τις αναφορές του Πτολεμαίου, που κατέγραψαν συστηματικά εκλείψεις της σελήνης από το 747 π.Χ.

(2) Εβραϊκό Ημερολόγιο

Οι Εβραίοι χρησιμοποιούσαν το σεληνοηλιακό ημερολόγιο. Στην πραγματικότητα όμως είχαν ένα διπλό ημερολόγιο. Το θρησκευτικό και το πολιτικό ή εποχιακό.

Το **θρησκευτικό** ημερολόγιο καθιερώθηκε από τον ίδιο τον Θεό αλλάζοντας την έναρξη του, βάζοντας την στον μήνα Αβίβ (ή αλλιώς Νισάν) ο οποίος ήταν μήνας της άνοιξης βλ. Εξοδ. 12:2. Το ημερολόγιο αυτό είχε την προέλευση του στις εντολές που έδωσε ο Θεός στον Μωυσή και είχε σαν κύριο στόχο του να καθιερώσει και να θεσμοθετήσει τις γιορτές που ο ίδιος ο Θεός διέταξε ώστε αυτές να γιορτάζονται σύμφωνα με τις οδηγίες Του, σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα.

Το **πολιτικό ή εποχιακό** το οποίο ήταν το ημερολόγιο του λαού δεν το απέρριψε ο Θεός (βλ. Εξοδ. 23:16). Αρχιζε το Φθινόπωρο με την νέα σπορά (βλ. μήνα Τισρί - Οκτώβριο) και τελείωνε την επόμενη χρονιά την ίδια εποχή με την συγκομιδή όλων των καρπών. Αυτό το διπλό ημερολόγιο προσπαθεί να φέρει σε συγχρονισμό από την μια τις εποχές με τους μήνες και από την άλλη τις φάσεις της σελήνης. Με άλλα λόγια προσπαθεί να φέρει σε συγχρονισμό τα δύο ημερολόγια θρησκευτικό και εποχιακό διότι υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με το ποιες μέρες της εβδομάδας επιτρέπεται να γίνονται ορισμένες γιορτές. Για το λόγο αυτό υπάρχει ανάγκη να προστίθενται ημέρες στο προηγούμενο έτος για να ικανοποιούνται αυτοί οι περιορισμοί. Αυτό φυσικά δεν ήταν εύκολο. Έτσι για να μπορέσουν να το επιτύχουν είχαν ταξινομημένα τα έτη σε κοινά και εμβόλιμα. Είχαν δημιουργήσει (ή ίσως αποδεχτεί) ένα κύκλο 19 ετών στον οποίο τα εμβόλιμα έτη είναι τα έτη 3, 6, 8, 11, 14, 17 και 19. Σε αυτά τα εμβόλιμα έτη, προστίθεται ένα επιπλέον 13ος (εμβόλιμος) μήνας 29 ημερών, ο «*Βεαδάρ - Veadar*» ή «*δεύτερος Αδάρ - Adar 2*», στο τέλος της χρονιάς μετά το μήνα «*Αδάρ - Adar*», ο οποίος παίρνει την ονομασία «*Αδάρ 1 - Adar 1*» σ' αυτά τα χρόνια. Με βάσει τα παραπάνω, τα έτη μπορεί να είναι ελλιπή, κανονικά ή πλήρη, έχοντας αντίστοιχα 353, 354 ή 355 ημέρες στα κοινά χρόνια, και 383, 384 ή 385 ημέρες στα εμβόλιμα. Ο Ιώσηπος (Ιουδαίος ιστορικός του 1ου αιώνα μ.Χ.) αναφέρει ότι το θρησκευ-

τικό έτος το χρησιμοποιούσαν πάντα σε σχέση με τις Ιουδαϊκές γιορτές, ενώ το πολιτικό με όλες τις άλλες δραστηριότητες που είχαν. Το Ιουδαϊκό **πολιτικό ή εποχιακό** ημερολόγιο είχε 354 ημέρες, 12 σεληνιακούς μήνες και έναν εμβόλιμο μήνα. Ο κάθε μήνας άρχιζε με την νέα σελήνη και διαρκούσε 29 ή 30 ημέρες. Για τα ονόματα των μηνών βλ. «μην» G3376.

Ο Αθηναίος αστρονόμος Μέτων το 432 π.Χ. εισήγαγε τον 19ετή κύκλο των 235 συνοδικών μηνών (125 πλήρεις και 110 κοίλοι) με

π.Χ.). Η διαφορά όμως των 6 ωρών που υπολείπονταν από το ημερολόγιό τους, αυτό των 365 ημερών, ενώ ήταν γνωστή στους ιερείς - αστρονόμους, δεν ελήφθη τότε υπόψη τους, γιατί σύμφωνα με τη θεοκρατική αντίληψή τους έπρεπε να βασιλεύει στον ουρανό απόλυτη αρμονία. Ο κάθε μήνας αποτελούνταν από τρία δεκαήμερα. Το ημερονύκτιο χωριζόταν σε 12 ώρες ημέρας και 12 νύχτας. Οι ώρες δηλαδή ήταν άνισες και κυμαίνονταν ανάλογα με την εποχή του έτους. Οι εποχές ήταν τρεις: της πλημμύρας, της σποράς και του θερισμού. Καθεμία περιλάμβανε 4 μήνες. Με την κατάκτηση όμως της Αιγύπτου από τον Μ. Αλέξανδρο το ημερολόγιο τους άλλαξε σε σεληνοηλιακό επειδή αυτό είχαν οι Μακεδόνες κατακτητές. Αργότερα επί ηγεμονίας των Πτολεμαίων, ο Πτολεμαίος ο Ευεργέτης το 238 π.Χ. επιχείρησε να καθιερώσει να προστίθεται μία ημέρα ακόμα στη διάρκεια του έτους κάθε τέσσερα χρόνια, κάτι όμως το οποίο δεν το κατόρθωσε.

Αντίτυπο Εβραϊκού ημερολογίου από το 1831

6.940 ημέρες (μέση διάρκεια έτους $365 \frac{5}{19}$ ημέρες και συνοδικού μηνός $29 \frac{25}{47}$ ημέρες). Βέβαια και οι βαβυλώνιοι είχαν δημιουργήσει κάτι αντίστοιχο όπως ο κύκλος του Μέτωνος, βλ. Ιουδαϊκή Αρχαιολογία, Α', 81 [iii, 3].

(3) Αιγυπτιακό Ημερολόγιο

Οι Αιγύπτιοι είναι οι πρώτοι που εφάρμοσαν το ηλιακό ημερολόγιο. Χώρισαν το έτος σε 12 μήνες και κάθε μήνας είχε 30 ημέρες. Επιπλέον αυτών πρόσθεταν 5 ημέρες τις λεγόμενες «επαγόμενες» οι οποίες ήταν αφιερωμένες στους θεούς Όσιρι, Ώρο, Ίσιδα, Σηθ και Νέφθυμ (Τα στοιχεία από τις επιγραφές που έχουν βρεθεί μαρτυρούν ότι αυτό έγινε το 2.200

(4) Ελληνικό (Αττικό) Ημερολόγιο

Το Αττικό έτος ήταν Σεληνιακό. Αρχίζε με την πρώτη νομηνία, δηλ. την νέα Σελήνη μετά το θερινό ηλιοστάσιο (που είναι στις 21 Ιουνίου). Είχε 12 μήνες και 354 ημέρες. Επειδή όμως όπως είχαν διαπιστώσει έλλειπαν 11 ημέρες για να είναι πλήρες το κάθε έτος, πρόσθεταν κάθε τρία χρόνια ένα εμβόλιμο μήνα, τον οποίο ονόμαζαν Ποσειδεώνα δεύτερο. Η ονομασία των μηνών, η αντιστοίχιση με τους σημερινούς, καθώς και οι ημέρες που είχε έκαστος είναι η εξής:

- Εκατομβαιών 30 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Ιουλίου με 1ο 15νθήμερο Αυγούστου.
- Μεταγειτινιών 29 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Αυγούστου με 1ο 15νθήμερο Σεπτεμβρίου.
- Βοηδρομιών 30 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Σεπτεμβρίου με 1ο 15νθήμερο Οκτωβρίου.
- Μαιμακτηριών 29 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Οκτωβρίου με 1ο 15νθήμερο Νοεμβρίου.
- Πυανεσιών 30 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Νοεμβρίου με 1ο 15νθήμερο Δεκεμβρίου.
- Ποσειδεών 29 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Δεκεμβρίου με 1ο 15νθήμερο Ιανουαρίου.
- Γαμηλιών 30 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Ιανουαρίου με 1ο 15νθήμερο Φεβρουαρίου.
- Ανθεστηριών 29 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Φεβρουαρίου με 1ο 15νθήμερο Μαρτίου.
- Ελαφηβολιών 30 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Μαρτίου με 1ο 15νθήμερο Απριλίου.
- Μουνυχιών 29 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Απριλίου με 1ο 15νθήμερο Μαΐου.
- Θαργηλιών 30 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Μαΐ-

ου με 1ο 15νθήμερο Ιουνίου.

Σκιρροφοριών 29 ημέρες = 2ο 15νθήμερο Ιουνίου με 1ο 15νθήμερο Ιουλίου.

Ο καθένας από τους παραπάνω μήνες διαιρείται σε τρία μέρη. Δηλ. τρεις δεκάδες, από τις οποίες η πρώτη δεκάδα ημερών λέγεται «**δεκάς ισταμένου, ή αρχομένου**», η δεύτερη «**Δεκάς μεσούντος**» και η τρίτη «**Δεκάς φθίνοντος, ή λήγοντος, ή απιόντος μηνός**». Η πρώτη ημέρα του μήνα καλείτο «**Νουμηνία**», ή «**πρώτη ισταμένου ή αρχομένου**», η δεύτερη ημέρα «**Δευτέρα ισταμένου ή αρχομένου**» και ούτω καθ' εξής για τις υπόλοιπες. Της δεύτερης δεκάδας η πρώτη ημέρα δηλ. η ενδέκατη ημέρα του μηνός καλείτο «**πρώτη μεσούντος**», η δεύ-

Τον 5ο π.Χ. αιώνα ο Αθηναίος αστρονόμος Μέτωνας χρησιμοποιώντας ένα ηλιοτρόπιο κατάφερε να υπολογίσει με ακρίβεια τα ηλιοστάσια και τις ισημερίες και διαπίστωσε ότι οι τέσσερις εποχές έχουν άνισα χρονικά διαστήματα. Ο Μέτωνας είχε τοποθετήσει το ηλιοτρόπιο στο λόφο της Πνύκας εκεί όπου σήμερα βρίσκεται το Εθνικό Αστεροσκοπείο.

τερη δηλ. η δωδέκατη «**Δευτέρα μεσούντος**», και ούτω καθ' εξής για τις υπόλοιπες. Της τρίτης δεκάδας η αρίθμηση γίνεται ανάποδα δηλ. η εικοστή πρώτη ημέρα καλείτο «**δεκάτη φθίνοντος, ή λήγοντος**» εάν ο μήνας είχε τριάντα ημέρες, εάν όμως είχε είκοσι εννιά μέρες τότε η εικοστή πρώτη ημέρα καλείτο «**εννάτη φθίνοντος, ή λήγοντος ή απιόντος**» και ούτω καθ' εξής μέχρι την τελευταία ημέρα η οποία λεγόταν «**ένη και νέα**» δηλ. παλιά και νέα. Επίσης όσον αφορά την Τρίτη δεκάδα των ημερών παρατηρούμε ότι η αρίθμηση γινόταν και με δεύτερο τρόπο δηλ. η εικοστή πρώτη ονομαζόταν «**πρώτη επί εικάδι, ή μετά εικάδα**» και ούτω καθ' εξής για τις υπόλοιπες. Η τελευταία ημέρα του μήνα σ' αυτήν την περίπτωση ονομαζόταν «**τριακάς**».

Άρα οι Αθηναίοι και κατ' επέκταση και οι υπόλοιποι Έλληνες διότι παρόμοια ήταν και τα η-

μερολόγια τους την έννοια της εβδομάδας όπως την ξέρουμε εμείς σήμερα δεν την ήξεραν και ούτε φυσικά την εφάρμοζαν.

(5) Το Ρωμαϊκό (Ιουλιανό) Ημερολόγιο

Το Ιουλιανό ημερολόγιο (με τις 365 ημέρες) καθιερώθηκε το 46 π.Χ. από τον Ιούλιο Καίσαρα (από όπου και το όνομα του) και δέχθηκε αρκετές τροποποιήσεις μέχρι να πάρει την τελική του μορφή το 8 μ.Χ. Το επεξεργάστηκαν Έλληνες αλεξανδρινοί αστρονόμοι με επικεφαλής τον Φλάβιο και τον Σωσιγένη. Στο Ιουλιανό ημερολόγιο κάθε τέταρτο έτος είναι δίσεκτο (προστίθεται δηλ. μία επιπλέον ημέρα), και ο Φεβρουάριος έχει 29 ημέρες αντί 28. Στο Ιου-

λιανό ημερολόγιο κάθε θετικό έτος διαιρούμενο με το 4 είναι δίσεκτο. Τα αρνητικά χρόνια είναι δίσεκτα εάν διαιρούμενα με το 4 αφήνουν υπόλοιπο 3. Οι ημέρες στο ημερολόγιο αυτό θεωρούνται ότι αρχίζουν τα μεσάνυχτα.

(6) Το σημερινό (Γρηγοριανό) Ημερολόγιο

Το Γρηγοριανό ημερολόγιο αποτελεί μια μικρή διόρθωση του Ιουλιανού. Στο Ιουλιανό ημερολόγιο κάθε τέταρτο έτος είναι δίσεκτο, και ο Φεβρουάριος έχει 29 ημέρες αντί 28. Στο Γρηγοριανό όμως ισχύει η παρακάτω διορθωτική εφαρμογή, από τα έτη που διαιρούνται με το 100, δίσεκτα είναι μόνον αυτά που διαιρούνται και με το 400. Όπως και στο Ιουλιανό, οι ημέρες θεωρούνται ότι αρχίζουν τα μεσάνυχτα. Η μέση διάρκεια του Γρηγοριανού έτους, που είναι 365,2425 ημέρες, συγκρινόμενη με την πραγματική διάρκεια του ηλιακού τροπικού

έτους (ο χρόνος από εαρινή σε εαρινή ισημερία), που είναι 365,24219878 ημέρες, είναι ελαφρά μεγαλύτερη. Έτσι, το ημερολόγιο συσσωρεύει αθροιστικά σε σχέση με το ηλιακό έτος ένα σφάλμα μιας ημέρας κάθε 3.300 χρόνια περίπου. Το Γρηγοριανό ημερολόγιο σαν ένα καθαρά ηλιακό ημερολόγιο δεν προσπαθεί να συγχρονίσει την έναρξη των μηνών με τις φάσεις της σελήνης.

Συμπέρασμα: Τον πρώτο αιώνα μετά Χριστό το ημερολόγιο που ήταν σε γενική χρήση σε όλα τα κράτη της Μεσογείου ήταν το Ιουλιανό. Βέβαια επιμέρους οι λαοί της κάθε περιοχής διατηρούσαν παράλληλα και τα δικά τους τοπικά ημερολόγια, αρκετά από αυτά παρέμεναν σε ισχύ μέχρι και τον βον αιώνα μ.Χ. (όπως στην Αθήνα μέχρι το 529 μ.Χ. όταν έκλεισε η Φιλοσοφική Σχολή και έτσι έπαψε και η αρχαία εθνική θρησκεία), με τις ονομασίες των δικών τους μηνών. Όλα αυτά τα ημερολόγια δέχθηκαν την επιρροή του Ιουδαϊκού ημερολογίου σχετικά με την υποδιαίρεση του μήνα. Έτσι ενώ οι Έλληνες και κατ' επέκταση και όλοι οι υπόλοιποι λαοί, είχαν τα τρία 10ήμερα σαν υποδιαίρεση του μήνα, τώρα όσοι πίστευαν στο ευαγγέλιο του Χριστού αποδέχονταν σαν υποδιαίρεση του μήνα τις εβδομάδες. Από αυτές ξεχώρισαν την πρώτη ημέρα της εβδομάδας από εργάσιμη σε αργία, μετονομάζοντας την από Πρώτη σε Κυριακή (ημέρα του Κυρίου) κατά την οποία πήγαιναν στους χώρους λατρείας (αρχικά σε κατ' οίκον συνάξεις και έπειτα σε ναούς), όπου λάτρευαν τον Θεό και άκουγαν το μήνυμα του ευαγγελίου. Αυτή η απόφαση των χριστιανών με το πέρασμα των χρόνων και την επικράτηση του χριστιανισμού καθιερώθηκε και επεκράτησε παντού.

Βιβλιογραφία:

- Η Οδύσσεια των Ημερολογίων - Αναζητώντας τις ρίζες της γνώσης. Στρ. Θεοδοσίου, Μαν. Δανέζης. Εκδόσεις ΔΙΑΥΛΟΣ 1995.
- Η επίδραση του Μακεδονικού Ημερολογίου στην Παλαιστίνη και την επαρχία Αραβίας. Ιωαν. Μειμάρης. Ηλεκτρονική διεύθυνση : <https://helios-eie.ekt.gr/EIE/bitstream/10442/13923/1/B07.001.0.6.pdf>
- Το εκπληκτικό Εγχειρίδιο της Βίβλου Εκδόσεις ΠΕΡΓΑΜΟΣ 1993.
- Σύγχρονος Ιστορία των Ελλήνων. Παύλος Καρολίδης 7ος Τόμος, Εκδόσεις ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ.

Γ' Τρίμηνο
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2024

ΕΤΟΣ 23ο ΦΥΛΛΟ 93

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
Αλκιβιάδου 5, 104 39 Αθήνα

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΝΙΚΟΣ ΡΟΥΣΣΟΣ
ΤΕΡΤΙΟΣ ΠΕΤΡΟΒΑΤΖΗΣ
ΜΑΝΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ

Αποστολή άρθρων και αλληλογραφία
eleftherovimakeee@gmail.com

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
VOLCANO, ΠΑΝ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
Μικράς Ασίας 76, Γουδή
Τηλ.: 2107708375, Fax: 2107487280
E-mail: Info@volcanograph.gr
www.volcanograph.gr

Αποστέλλεται δωρεάν
σε όποιον το ζητήσει

ΔΙΑΝΟΜΗ - ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ
Στυλ. Ρούσσος - Γ. Εσαγιάν

Συντηρείται με αυτοπροαίρετες
εισφορές των αναγνωστών του

Τραπεζικός Λογαριασμός :

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
Τράπεζα Πειραιώς
IBAN: GR8801715970006597104860123
BIC PIRBGRAA
«Δωρεά για το Ελεύθερο Βήμα»

Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν στις
διορθώσεις, στο στήσιμο
και τη σελιδοποίηση οι:

Τέρτιος Πετροβατζής
Αρίσταρχος Σεϊμένης
Δήμητρα Μάνη

Διχασμός

Αλέξανδρος Δαδάος

«*Δες, λοιπόν, την αγαθότητα και την αυστηρότητα του Θεού· επάνω μεν σ' εκείνους που έπεσαν, την αυστηρότητα· επάνω δε σε σένα, την αγαθότητα, αν επιμείνεις στην αγαθότητα· επειδή, διαφορετικά, και εσύ θα αποκοπείς*» (Ρωμ.11:22).

Αυτά έγραφε ο Παύλος για τους πιστούς Χριστιανούς της Ρώμης, οι οποίοι προέρχονταν από τα έθνη και κάτι αντίστοιχα για τους εξ εβραίων προερχόμενους. Από την εποχή του Αδάμ, ο διχασμός μπήκε στο αίμα μας με πρώτο διχαστή τον ίδιο τον πρωτόπλαστο. Με το να υποδείξει σαν υπαίτια της παρακοής του την ίδια τη γυναίκα του, δίχασε την οικογένεια και έμμεσα έριξε την ευθύνη στον ίδιο τον Θεό.

«*Η γυναίκα που (εσύ) μου έδωσες για να είμαι μαζί μου, αυτή μου έδωσε από το δέντρο και έφαγα*» (Γεν.3:12).

Αυτή ήταν η θλιβερή απολογία του Αδάμ. Το ίδιο και η γυναίκα με τη σειρά της έριξε την ευθύνη στο φίδι, και εμμέσως στη Δημιουργία του Θεού, αφού ο Θεός έφτιαξε και φίδια. Είναι πλέον σίγουρο, πως και οι δυο τους μετά την πτώση τους, σε μια αναγκαία πλέον συμβίωση θα έλεγαν από μέσα τους, ή και ολοφάνερα στις μεταξύ τους συζητήσεις:

«*τί χρειαζόταν αυτό το φίδι και εκείνο το επικίνδυνο δέντρο του θανάτου, καταμεσής στο Παράδεισο;... Δεν το γνώριζε ο Θεός πως υπήρχε ορατός και ολοφάνερος ο κίνδυνος να φάμε από τους φαγώσιμους προκλητικούς καρπούς του, και μάλιστα καρπούς που δυνάμωναν το μυαλό μας καθώς έδιναν Γνώση;*»

Ανθρωπίνως, θα λέγαμε πως οι πρωτόπλαστοι είχαν από την πλευρά τους δίκιο. Είχαν γίνει ως θεοί στο να διακρίνουν το καλό και το κακό. Και ο ίδιος ο Θεός το ανακοίνωσε στις υπερβατικές δυνάμεις λέγοντάς τους:

«*Δέστε, ο Αδάμ έγινε σαν ένας από μας, στο να γνωρίζει το καλό και το κακό*» (Γεν.3:22).

Ο Θεός βεβαίως γνώριζε τον κίνδυνο της παρακοής, αλλά γνώριζε επίσης πως το πρόνομιο της ελευθερίας του Ανθρώπου δεν ήταν απεριόριστο, ώστε να επεμβαίνει θετικά, αρνητικά ή καθ' οιονδήποτε τρόπο, στα θέματα που αφορούσαν την Υπερβατική Δημιουργία και ιδιαίτερα τις δικές του αποφάσεις. Δεν ήταν ο Αδάμ εκείνος ο οποίος θα έκρινε και θα κατέκρινε, θα αθώωνε ή θα καταδίκαιζε. Αυτό ήταν

αποκλειστικά έργο του Θεού. Όλα τα δεινά του ανθρωπίνου γένους προέρχονται από αυτή τη γνώση μας. Από τη πλάση μας δεν είμαστε Παντογνώστες και δεν κρίνουμε δίκαια. Κρίνουμε σύμφωνα με τα δικά μας μέτρα, γι' αυτό και υπάρχουν τα τόσα και τόσα δεινά που μας μαστίζουν.

Ο άνθρωπος ήταν δημιούργημα ενδιάμεσο μεταξύ ύλης και πνεύματος, μια ιδιαίτερη Δημιουργία, ήταν ο Θεός της Ύλης, κυρίαρχος μόνο στην Υλική Δημιουργία. Αυτή ήταν η πλάση μας, διότι έτσι την θέλησε ο Δημιουργός μας. Πολύ απλά και ξεκάθαρα. Το πλάσμα λοιπόν δεν μπορεί να πει στο πλάστη γιατί με έφτιαξες έτσι. Ο Παύλος ερωτά την εκκλησία της Ρώμης:

«*Δεν έχει εξουσία ο κεραμέας επάνω στον πηλό, από το ίδιο μίγμα να κάνει το ένα μεν σκεύος για χρήση τιμητική, το άλλο δε για χρήση όχι τιμητική; Και τί, αν θέλοντας ο Θεός να δείξει την οργή του και να κάνει γνωστή τη δύναμή του, υπέφερε με πολλή μακροθυμία σκευή οργής καταρτισμένα σε απώλεια, και για να γνωστοποιήσει τον πλούτο της δόξας του σε σκευή ελέους, που προετοίμασε για δόξα, εμάς, που μας κάλεσε, όχι μονάχα από τους Ιουδαίους, αλλά και από τα έθνη;*»

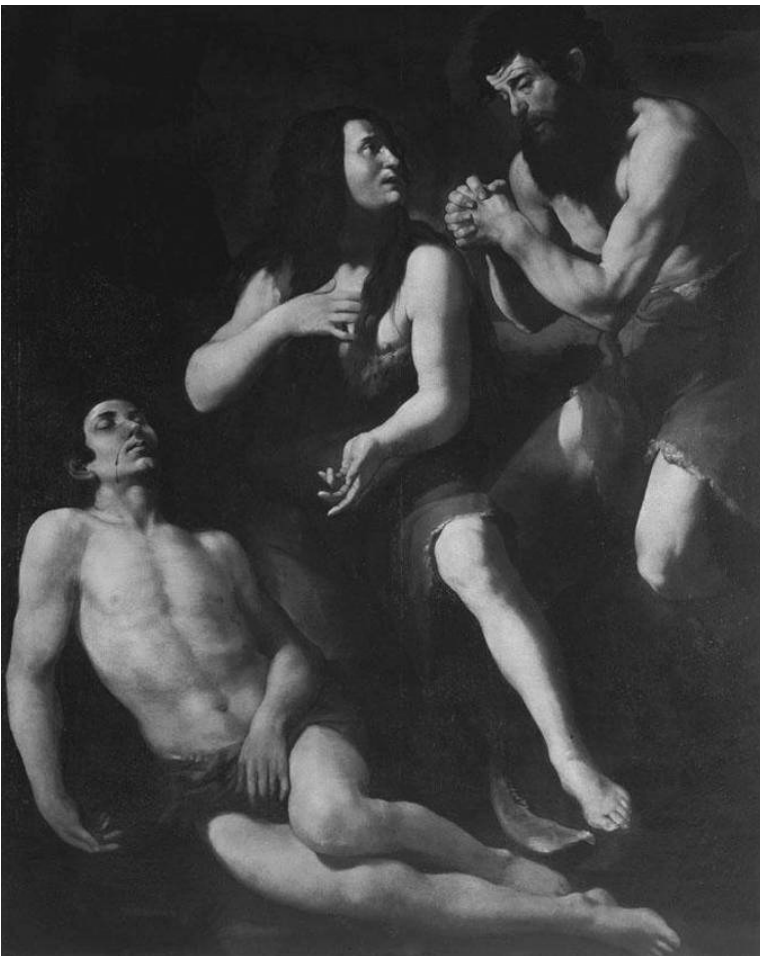
Εδώ ακριβώς χρειάζεται μια απαραίτητη διευκρίνιση. Η κατάρτιση δεν είναι κατασκευή, είναι κάτι που κάνει ο άνθρωπος στον ίδιο τον εαυτό του από μόνος του, ή με την βοήθεια των συνανθρώπων του. Η κατασκευή του ανθρώπου ανήκει στον Θεό, αυτός είναι ο Πλάστης. Η κατάρτιση όμως ανήκει στον άνθρωπο και κατάρτιση σημαίνει Γνώση. Μπαίνοντας λοιπόν ο άνθρωπος στο χώρο της κρίσης, ανοίγει τον ασκό του Αιόλου. Η κρίση του δεν είναι κρίση Θεού, αλλά ανθρώπινη. Ο Κύριός μας τονίζει κατά ιδιαίτερα εμφαντικό τρόπο:

«*Μην κρίνετε, για να μην κριθείτε*», «*με όποιο μέτρο μετράτε με αυτό και θα αντιμετωπίσει σε εσάς*».

Στις μέρες μας και όχι μόνο εξελίσσονται φονικοί πόλεμοι. Ένας άνθρωπος αποφάσισε να αποδώσει την δική του δικαιοσύνη. Ανεξάρτητα από το αν υπήρξε αδικία ή όχι, το αποτέλεσμα είναι οι χιλιάδες διαμελισμένοι, ακρωτηριασμένοι, νεκροί, φτωχοί, καταστραμμένοι, εκτοπισμένοι, δυστυχημένοι άνθρωποι. Αυτή είναι μια πραγματικότητα που τη ζούμε. Ολό-

κληρη η ανθρωπότητα έχει διχαστεί. Μπορείς να φανταστείς αυτόν τον άνθρωπο να στέκεται μπροστά στο βήμα του Χριστού για να κριθεί; Και όμως πρόκειται για ομόθησκούς μας που σταυροκοπιούνται και τις μεγάλες σχόλες εκκλησιάζονται! Τί προσβολή στο όνομα του Χριστού. Είναι απλά σκεύη κατηρτισμένα για απώλεια. Αυτοί οι ίδιοι καταρτίστηκαν για την απώλεια.

Ο δούλος του Θεού στέκεται με δέος μπροστά στις τέτοιες σκέψεις του, καθώς και ο ίδιος δεν είναι ικανός να βγάλει τις σωστές αποφάσεις που τον αφορούν. Και τούτα τα λόγια τα φέρνει ενώπιον του Δημιουργού του με φόβο

Giovanni Battista CARACCILO,
Θρήνος για τον Άβελ, από τον Αδάμ και την Έβα

και τρόμο:

«μετά φόβου και τρόμου να εργάζεστε την σωτηρία σας».

Γίναμε λοιπόν σαν θεοί στο να γνωρίζουμε το καλό και το κακό ... και έτσι θα κριθούμε. Αυτό είναι το δικό μας δένδρο του καλού και του κακού, από αυτό το δένδρο τρώμε, στην σκιά του καταρτιζόμαστε και στη ρίζα του θα βόμαστε.

Στη Παλαιά Διαθήκη διαβάζουμε το πολυσυζητημένο «οφθαλμός αντί οφθαλμού και δό-

ντι αντί δοντιού» και αυτό μας φαίνεται, και είναι για την εποχή μας κακό και εκδικητικό. Εν τούτοις αν σκεφτούμε πως αυτό ήταν απολύτως δίκαιο για τα χρόνια εκείνα, και όχι απόλυτο καθώς υπήρχαν πάντοτε οι εξ αμέλειας, απροσεξίας κλπ. περιορισμοί, πόλεις καταφυγής για τους υπαίτιους, δεν είναι και τόσο σοβαρό, όσο φαίνεται στις μέρες μας.

Ας μην ξεχνάμε επίσης πως αυτά που μας φαίνονται άδικα σήμερα, μας φαίνονται έτσι λόγω της χριστιανικής μας κουλτούρας. Ο Χριστιανισμός άλλαξε συθέμελα πολλές νοοτροπίες. Ακόμη και σήμερα υπάρχουν κράτη που εφαρμόζουν ακρωτηριασμούς και θανατικές καταδίκες που εκ των υστέρων αποδεικνύονται άδικες. Τον ίδιο τον Χριστό, οι συμπατριώτες του τον καταδίκασαν σε θάνατο και τον εκτέλεσαν με την συμμετοχή των Εθνών.

Σε τούτο ακριβώς το σημείο άλλαξε η ιστορία και ο θάνατος του Χριστού είναι το αντίτιμο της παρακοής του Αδάμ. Ο θάνατός του έφερε την ειρήνη ημών και με τις πληγές του εμείς γιατρευτήκαμε βροντοφωνάζει προφητικά ο Ησαΐας. Ο ίδιος ο Χριστός μας συμβουλεύει:

«Πρέπει να γεννηθείτε πνευματικά.»

Πρόκειται για μια καινούρια γέννηση, ενός νέου ανθρώπου που δεν θα πεθάνει ποτέ, όπως ακριβώς γράφεται και τονίζεται στη Καινούρια του Θεού μας Διαθήκη.

Χριστιανοί δεν είναι οι γεννηθέντες από Χριστιανούς γονείς, αλλά οι γεννηθέντες από το Άγιο Πνεύμα, οι «φωτισμένοι» κατά την κρατική μας διατύπωση, ή οι αναγεννημένοι κατά την διεθνή. Πρόκειται για νέους ανθρώπους που έχουν αποβάλλει τον παλαιό (παλιάνθρωπο) και έχουν ντυθεί το νέο.

Αυτόν τον άνθρωπο ο Κύριος Ιησούς δια του οποίου τα πάντα έγιναν, αποκαλεί δικό του πρόβατο που το γνωρίζει με το όνομά του. Το αγόρασε με το αίμα του, ο Πατέρας του, του το έδωσε και από το χέρι του Πατέρα του κανένας δεν μπορεί να το αρπάξει. Είμαστε δικά του πρόβατα; Μας γνωρίζει με το όνομά μας;

Υπάρχει κάτι που λέγεται «εσωτερική μαρτυρία» Την έχω; Την έχεις; Αν την έχεις, δόξα εις τον Θεό! Καταλαβαίνεις τί γράφει ο δούλος του Θεού....

Αναχώρησε για να είναι με τον Χριστό ο Βασίλης Κλαμπατσέας

Αντώνης Περιάλης

Με βαθιά συγκίνηση αποχαιρετίσαμε τον Βασίλη Κλαμπατσέα, έναν άνθρωπο με ζέση για την Εκκλησία και τις αξίες της. Γνωριστήκαμε όταν ήμασταν παιδιά στην κατασκήνωση του Σουνίου, και μολονότι για κάποια χρόνια χαθήκαμε, οι δρόμοι μας ξανασυναντήθηκαν όταν εκείνος ήταν ήδη ένας διακεκριμένος δικηγόρος στην Εκτελεστική Διακονία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών.

Ο Βασίλης είχε μια ξεχωριστή φιλία με τον Πρόεδρο των Εκκλησιών μας Θάνο Καρμπόνη, και παρά την ηλικιακή τους διαφορά, τον αποκαλούσε απλώς «Θάνο», μια οικειότητα που εγώ δεν μπόρεσα ποτέ να καταφέρω. Αυτή η σχέση δεν ήταν απλά τυπική: έτρωγαν συχνά μαζί, μοιράζονταν προσωπικές σκέψεις και πνευματικές ανησυχίες. Ήταν σύμβουλος σχεδόν σε όλα τα θέματα του Θάνου Καρμπόνη. Ο Βασίλης ήταν βαθιά συναισθηματικός και το αποτύπωνε στα κηρύγματά του, που πάντα ήταν γεμάτα από συγκίνηση και ειλικρινή αγάπη για το Ευαγγέλιο.

Η αγάπη του για το έργο του Κυρίου δεν περιοριζόταν στα λόγια. Σε όλη του τη ζωή προσέφερε αφιλοκερδώς τις νομικές του υπηρεσίες στην Κοινωνία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών. Οι υπηρεσίες του δεν περιορίστηκαν ποτέ σε τυπικά καθήκοντα. Εργάστηκε ακούραστα σε όλες τις δίκες και σε όλες τις αγοραπωλησίες των ακινήτων, διασφαλίζοντας τα συμφέροντα της Κοινωνίας με επιμέλεια και υπευθυνότητα. Ήταν εκεί όταν χρειαζόταν, χωρίς να ζητήσει ποτέ αμοιβή ή αναγνώριση. Απέτρεψε τις πωλήσεις και του κτήματος μας στο Κορωπί αλλά και της οικίας του Μεταλληνού στην Κυψέλη σαν μη συμφέρουσες.

Μαζί με τον Σώτη Αλεξανδρή και εμένα, μετείχαμε σε κοινή επιτροπή για τη δημιουργία επιτροπής με την επωνυμία «ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» που θα ένωνε σε κοινό έργο τις Ελεύθερες με τις Πρεσβυτερικές Εκκλησίες. Η επιτροπή αυτή

εργάστηκε συνεδριάζοντας επί ένα ολόκληρο χρόνο και ολοκλήρωσε την αποστολή της το 2002. Από την πλευρά των Ελληνικών Εκκλησιών ήταν ο Ποιμένας της Α΄ Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας Νικόλαος Τσανακλίδης, Ευάγγελος Μήτσης και ο Γεώργιος Τοζάκογλου που ορίστηκαν από την Εκτελεστική Επιτροπή των Ελληνικών Ευαγγελικών Εκκλησιών. Το καταστατικό, στο οποίο συνεισέφερε και ο Βασίλης, εγκρίθηκε ομόφωνα από την Κοινή Επιτροπή και τη Γενική Συνέλευση της Κοινωνίας μας. Ωστόσο, η Σύνοδος των Ελληνικών Ευαγγελικών Εκκλησιών αποφάσισε να μη στηρίξει το εγχείρημα, κάτι που μας γέμισε απογοήτευση και πίκρα. Τον Βασίλη, καθώς ήταν συναισθηματικός και ευαίσθητος αυτή η απόφαση τον στενοχώρησε βαθιά.

Θυμάμαι ακόμα τα τηλεφωνήματα του σε εμένα γεμάτα αγάπη ενθάρρυνση και αγωνία όταν για οικογενειακούς ιατρικούς λόγους είχα μεταβεί στην Γερμανία.

Η αναχώρηση του αγαπημένου του φίλου και προέδρου των Εκκλησιών μας, Θάνου Καρμπόνη, τον Φεβρουάριο του 2009, τον συγκλόνησε. Στην Γενική Συνέλευση του ίδιου χρόνου, διατυπώθηκαν αβάσιμες κατηγορίες κατά της Εκτελεστικής Διακονίας γεγονός που του προκάλεσε ακόμα μεγαλύτερη θλίψη. Λόγω αυτής της ψυχολογικής κατάστασης του παραιτήθηκε από τα Δ.Σ. των Σωματείων μας παρά τις εκκλήσεις μας να επιστρέψει δεν μπόρεσε και δεν κατάφερε ποτέ να ξαναβρεί την ενέργεια και την ζωντάνια που είχε παλαιότερα.

Η τελευταία του συμμετοχή ήταν στη Γενική Συνέλευση του Σωματείου «Σύνδεσμος Μελών της Ελευθέρως Ευαγγελικής Εκκλησίας», όπου με όλη τη δύναμη της ψυχής του αντιτάχθηκε στη μεταβίβαση ακινήτων σε Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο. Η οδύνη που αισθάνθηκε όταν η πρότασή του δεν έγινε δεκτή, ήταν μεγάλη. Με μεγάλη θλίψη απεχώρησε από την Γενική Συνέλευση. Η επόμενη μεγάλη απογοήτευση ήρθε με την αναθεώρηση της διαθήκης

της Καίτης Καρμπόνη, που άφηνε τα μισά περιουσιακά στοιχεία της όλης διαθήκης του Θάνου Καρμπόνη στους συγγενείς αντί στις Εκκλησίες. Παραιτήθηκε από Εκτελεστής της διαθήκης. Παρά την απογοήτευσή του, μου υποσχέθηκε ότι θα επιστρέψει αν η δικαστική απόφαση για την ακύρωση της νεότερης διαθήκης ήταν θετική. Η απόφαση για την ακύρωση της νεότερης διαθήκης ήρθε λίγο μετά την αναχώρησή του για την αιωνιότητα, και ο Βασίλης ήταν ήδη κοντά στον Κύριό του, απολαμβάνον-

τας πλέον αθάνατες χαρές, πολύ μεγαλύτερες από οποιαδήποτε ανθρώπινη δικαίωση. Η τελετή έγινε στη γενέτειρά του, στην Πελοπόννησο, με την οικογένεια, τους φίλους και την κοινότητα που τόσο αγάπησε να του λένε το τελευταίο αντίο. Ο Βασίλης, μια εξαιρετικά ευαίσθητη ψυχή, ξεκουράστηκε για πάντα στην αγκαλιά του Κυρίου του, μακριά από απογοητεύσεις και κοσμικές πίκρες, μέσα σε μια αγνή αιώνια ειρήνη.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα το **ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ** για την παραχώρηση και την αποστολή φωτογραφιών για την κατασκήνωση, τόσο σε αυτό το τεύχος όσο και στα προηγούμενα.

Ευχαριστούμε από καρδιάς για τις αυτοπροαίρετες προσφορές της αγάπης σας, οι οποίες στηρίζουν την έκδοση και την διανομή του Ελεύθερου Βήματος. Ευχόμαστε αυτό που δίνετε από το υστέρημά σας, ο Κύριος να σας το ανταποδώσει με πλούσιες ευλογίες και τη Χάρη Του σε εσάς και στους οικείους σας.

Αγαπητοί αδελφοί σας ανακοινώνουμε την αλλαγή στις ώρες λειτουργίας της ΕΕΕ Λάρισας.

- Κυριακή: 11:00 - 12:00, κήρυγμα ευαγγελίου - Δείπνο του Κυρίου.
- Πέμπτη : 20:00 - 21:00, μελέτη από Λόγο του Θεού- Προσευχή.

Ο σύλλογος αιμοδοσίας της Κοινωνίας των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών έχει ανάγκη ενίσχυσης σε φιάλες αίματος για να καλύψει τις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες για τους αδελφούς και τους συγγενείς τους. Τα στοιχεία του συλλόγου είναι: SE-ΑΕΕΕΕ, κωδικός 15149.

Προαιρετικές προσφορές για την ενίσχυση της ιεραποστολής της Κοινωνίας ΕΕΕ, μπορούν να κατατίθενται στην Τράπεζα Πειραιώς.

(IBAN GR8801715970006597104860123 BIC PIRBGRAA - ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ), με αιτιολογία κατάθεσης «Δωρεά για το Ιεραποστολικό ταμείο».

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ ΕΤΟΥΣ 2023.

Ευχαριστούμε από καρδιάς για τις εισφορές τους στο Ελεύθερο Βήμα κατά το έτος 2023 τους :

- ΕΕΕ Ν.ΙΩΝΙΑΣ
- ΕΕΕ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
- ΕΕΕ ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ
- ΜΕΛΗ ΤΣΑΧΑΡΤΖΙΔΟΥ
- ΕΕΕ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
- Ν. ΡΟΥΣΣΟΣ

ΠΥΞΙΔΑ Τριμηνιαίο Χριστιανικό Περιοδικό
για Παιδιά & Εφήβους

των Παιδικών-Εφηβικών Προγραμμάτων
της Κοινωνίας Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών Ελλάδας

Για να μη χανόμαστε...

Εκκλησίες της Κοινωνίας Ελεύθερων Ευαγγελικών Εκκλησιών Ελλάδας
Συναθροίσεις Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών
Μιλάμε για τον Χριστό, τον Σταυρωμένο και Αναστημένο!
Είσοδος Ελεύθερη για όλους

ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΙ ΑΤΤΙΚΗΣ

- **Αθήνα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Αλκιβιάδου 3-5, Αθήνα 104 39, τηλ. 2108253771, 2108214876
- **Αιγάλεω:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ. & 07:30-08:30 μ.μ., Τετάρτη 08:00-09:00 μ.μ., Παρασκευή 08:00-09:00 μ.μ., Γραβιάς 30, Αιγάλεω 122 43, τηλ. 2105909721
- **Άλιμος:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τρίτη 08:00-09:00, Πέμπτη 08:00-09:00 μ.μ., Λακωνίας 30, Άλιμος 174 56, τηλ. 2109913373
- **Αμφιάλη:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τρίτη 07:00-08:00 μ.μ., Πέμπτη 07:00-08:00 μ.μ., Τσακάλωφ 4, Κερατσίνι 187 57, τηλ. 2104000078
- **Αρμενίων:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Τετάρτη 08:00-09:00 μ.μ., Παρασκευή 08:00-09:00 μ.μ., Ιγγλέση 25, Αθήνα 117 43
- **Λιπάσματα-Δραπετσώνα:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Τρίτη 08:00-09:00 μ.μ., Παρασκευή 08:00-09:00 μ.μ., Σάββατο 07.30-10.30 μ.μ. όμιλος νέων, Μισαηλίδη 28, Δραπετσώνα 186 48, τηλ. 2104627675
- **Μαρούσι:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τρίτη 08:00-09:00 μ.μ., Πέμπτη 08:00-09:00 μ.μ., Κανάρη 10, Μαρούσι 151 26, τηλ. 2108065796
- **Μελίσσια:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Τετάρτη 08:00-09:00 μ.μ., Παρασκευή 07:00-08:30 Αθανασίου Διάκου 15, Μελίσσια 151 27, τηλ. 2108032464, 6972309399, 6977619568
- **Ν. Ιωνία:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Δευτέρα 07:00-08:00 μ.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Σόλωνος 3, Νέα Ιωνία 142 31 (Κοντά στον ηλεκτρικό σταθμό Πευκάκια), τηλ. 6932070403
- **Νίκαια:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ. & 08:00-09:00 μ.μ., Τρίτη 08:00-09:00 μ.μ., Πέμπτη 08:00-09:00 μ.μ., Αμερικανίδων Κυριών & Βέροιας 2, Νίκαια 184 50, τηλ. 2104904844
- **Περιστέρι:** Κυριακή 11:00-12:30 π.μ., Παρασκευή 07:30-08:30 μ.μ., Αρκαδίου 47, Περιστέρι 121 32, τηλ. 2105758928
- **Πόρτο Ράφτη (Βιβλικός Όμιλος κατ' οίκον):** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Πέμπτη 08:00-09:00 μ.μ., Χρυσήδης 4, Πόρτο Ράφτη 190 03, τηλ. 2299073476
- **Σαλαμίνα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Παπαφλέσσα 9, Σαλαμίνα 189 02, τηλ. 2104656593
- **Χαλάνδρι:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Δευτέρα 07:00-08:00 μ.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Θησέως 6, Χαλάνδρι 152 32, τηλ. 2106818156 eeehal@yahoo.gr, YouTube
- **Ωρωπός:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Δευτέρα 07:00-08:00 μ.μ., Παρασκευή 08:00-09:00 μ.μ., Θηβών 2, Ωρωπός 190 15, τηλ. 2295030529, 2295032654, 6934562881

ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΑ

- **Αίγιο:** Κυριακή 10-11 π.μ., Στράτωνος 29, Αίγιο 251 00, τηλ. 6974753694
- **Αμαλιάδα:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ. & 06:30-07:30 μ.μ., Τετάρτη 06:30-08:00 μ.μ., Ρήγα Φεραίου 86, Αμαλιάδα 272 00, τηλ. 2622023181, 2622027719
- **Άργος:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Πέμπτη 07:00-08:00 μ.μ., Περιοχή Ξηρόβρυσης (Παλαιά οδός Τριπόλεως), 212 00, τηλ. 2751067787
- **Γαρίπα Μονοφατίου Κρήτης:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ., Πέμπτη 06:00-08:00 μ.μ., Γαρίπα 703 00, τηλ. 2891093357
- **Γεωργικό Καρδίτσας:** Κυριακή 10:30- 11:30 π.μ., Πέμπτη 06:00-07:00 μ.μ., Γεωργικό 43100, τηλ. 2441036362, 2441036654
- **Ηράκλειο Κρήτης:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Ρόδων 33, Ηράκλειο 713 06, τηλ. 6944612028, 6977583914
- **Θερμησία Ερμιονίδας (κατ' οίκον):** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 05:00-06:00 μ.μ. Θερμησία 210 51, τηλ. 2754041067, 2754041110, 6938656387
- **Καβάλα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ. & 07:00-08:00 μ.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Καρανίου 27, Καβάλα 653 02, τηλ. 2510838363
- **Καινούργιο Φθιώτιδας:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ., Καινούργιο 350 09
- **Καλαμάτα:** Κυριακή 10:30-12:00 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Παρασκευή 07:00-08:00 μ.μ., Φαρών 131, Καλαμάτα 241 00, τηλ. 2721084295, 6940728125
- **Καμίνια Πατρών:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ. & 08:00-09:00 μ.μ., Τετάρτη 08:00-09:00 μ.μ., Παρασκευή 08:00-09:00 μ.μ., Καλλιθέας 9, Καμίνια 250 02

- **Κομοτηνή:** Κυριακή 10:30-12:30 μ.μ., Παρασκευή 07:00-09:00 μ.μ., Βοσπόρου 7, Κομοτηνή 691 00, τηλ. 2531027704, 6944591675, 932402706
- **Κόρινθος:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 06:30-07:30 μ.μ., Σάββατο 07:00-08:00 μ.μ. Σίνα 68, Κόρινθος 201 00, τηλ. 2744065788, 6973993542
- **Λαμία:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Θεμιστοκλέους 17, Λαμία 35100
- **Λάρισα:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Πέμπτη 08:00-09:00 μ.μ., Γεωρ. Σεφέρη 123, Λάρισα 412 21
- **Μαυρομάτι Θηβών:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Μαυρομάτι 320 02, τηλ. 2262303013, 6948469634
- **Μυτιλήνη:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Αλκαίου 30, Μυτιλήνη 811 00, τηλ. 2251022612
- **Νεάπολη Κρήτης:** Κυριακή 11:00-12:00 π.μ., Βίτσι 12, Νεάπολη 724 00, τηλ. 2841032044 (Οικογ. Παναγιώτη Λουκάκη)
- **Νικολαίικα Αιγίου:** Κυριακή 07:30-08:30 μ.μ., Τετάρτη 07:30-08:30 μ.μ., Νικολαίικα 25100, τηλ. 2691081115
- **Προσοτσάνη Δράμας:** Κυριακή 11.00-12.00 π.μ., Παρασκευή 07:00-08:30 μ.μ., Καρατάσου, Προσοτσάνη 662 00, τηλ. 2521038748
- **Πτολεμαΐδα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Ιασονίδου 4, Πτολεμαΐδα 502 00, τηλ. 2461092794, 6948740373
- **Ρόδος:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:30 μ.μ., Ιαλυσού 29, Κρητικά 851 00 (Παραλιακή οδός προς Αεροδρόμιο), τηλ. 2241093331
- **Σπάρτη:** Κυριακή 10:30-12:00 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Χαμαρέτου 74, Σπάρτη 23100, eespartis@gmail.com, τηλ. 2731400369, 697043318
- **Τρίκαλα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ. & 07:00-08:00 μ.μ., Πέμπτη 07:00-08:00 μ.μ., Βαλαωρίτου 4, Τρίκαλα 421 00, τηλ. 2431025273
- **Τρίκαλα:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ. & 7:00-8:00 μ.μ., Τρίτη 07:00-08:00 μ.μ., Θουκυδίδου 2, Τρίκαλα 421 00, τηλ. 2431072750
- **Φιλιατρά:** Κυριακή 10:00-11:00 π.μ., Παρασκευή 07:00-08:00 μ.μ., Επαρ.Οδ. Λιμεναρίου-Χριστιάνων, Λιμενάρι 243 00, τηλ. 2761033397
- **Φραντζής Φθιώτιδας:** Φραντζής 35100, τηλ. 2231096327
- **Χανιά Κρήτης:** Κυριακή 10:30-11:30 π.μ., Τετάρτη 07:00-08:00 μ.μ., Κων. Μητσοτάκη 36 (& Α. Παπανδρέου 107), Χανιά 73132, τηλ. 2821056310

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

- **Καναδάς-Κεμπέκ,** Hellenic Gospel Free Church, τηλ. 514 337-8526, 7110 Av. de l'Épée, Montréal, QC H3N 2E1, Canada

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

- **Αυστραλία-Μελβούρνη (Κέντρο της πόλης),** Greek Free Evangelical Church City Centre Κυριακή 09:30-10.45 π.μ. (Ελληνική), Κυριακή 11:00-12:15 μ.μ. (Αγγλική), Τετάρτη 07:00-08:45 μ.μ. (Βιβλική Μελέτη στα Ελληνικά), Τετάρτη 07:30-08:30 μ.μ. (Βιβλική Μελέτη στα Αγγλικά), 161-167 Peel St, North Melbourne VIC 3051, Australia
- **Αυστραλία-Μελβούρνη (Oakleigh),** Greek Free Evangelical Church Melbourne: Oakleigh, Κυριακή 09:30-10:45 π.μ. (Ελληνική), 185 Warrigal Road, Oakleigh
- **Αυστραλία-Σύδνεϋ,** Greek Free Evangelical Church Sydney: Kingsgrove, Κυριακή 10:00-11.00 π.μ. (Ελληνική), Κυριακή 10:00-11.00 π.μ. (Αγγλική), τηλ. 02 9503-0777 53 Kingsway, Kingsgrove NSW 2208, Australia
- **Αυστραλία-Αδελαΐδα,** Greek Free Church Adelaide: Renown Park, Κυριακή 09:30-10.30 π.μ. (Ελληνική), Κυριακή 06:00-07:00 μ.μ. (Ελληνική), Τετάρτη 07:30-08:45 (Βιβλική Μελέτη στα Ελληνικά), 59 Tait St, Renown Park SA 5008, Australia

Εκκλησιαστικά

73η Τακτική Γενική Συνέλευση Κοινωνίας ΕΕΕΕ

Το τριήμερο από 24 - 26 Οκτωβρίου 2024, πραγματοποιήθηκε η ετήσια Γενική Συνέλευση των Εκκλησιών μας στο Σούνιο, με συμμετοχή πλήθους αντιπροσώπων και παρατηρητών. Κατά τις εργασίες της Συνέλευσης ελήφθησαν από κοινού αποφάσεις σχετικές με την πορεία των εκκλησιών μας με πνεύμα ομοθυμίας και αδελφικής αγάπης. Παρουσιάστηκαν πνευματικά θέματα προς οικοδομή των συμμετεχόντων και δόθηκε η ευκαιρία σε όλες τις εκκλησίες να παρουσιάσουν τη δραστηριότητά τους, τα νέα τους καθώς και τις ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στο περιβάλλον που δραστηριοποιούνται. Η Δόξα για όλα αυτά ανήκει στον Ιησού Χριστό.

Κοινή Συνάντηση Ομίλων στην ΕΕΕ Κορίνθου

Το Σάββατο 30 Νοεμβρίου 2024, πραγματοποιήθηκε Κοινή Συνάντηση Ομίλων Νέων στην Ελευθέρη Ευαγγελική Εκκλησία Κορίνθου. Οι νέοι και οι νέες μας, είχαν την ευκαιρία πνευματικής συναναστροφής μεταξύ τους, με υμνωδία δοξολογίας και πνευματικό μήνυμα μέσα από τον Λόγο Του Θεού. Ευχόμαστε ο Θεός να καλύπτει υπό την σκέπη των πτερύγων του τη Νεολαία μας.

Χριστουγεννιάτικο Παιδικό Πρόγραμμα στην ΕΕΕ Περιστερίου

Γιάννης Πασπαλής

Στις 08 Δεκεμβρίου 2024 από τις 11:00 έως τις 15:00 πραγματοποιήθηκε στην Ε.Ε.Ε. Περιστερίου παιδικό πρόγραμμα που περιελάμβανε πολλές δραστηριότητες για τους μικρούς μας φίλους.

Την ευθύνη για την οργάνωση και τον συντονισμό του προγράμματος είχε η Νάντια Περιάλη, η οποία μαζί με αγαπητές αδελφές προετοίμασαν με πολλή αγάπη το πρόγραμμα. Συμμετείχαν πάνω από 25 παιδιά Δημοτικού και Γυμνασίου και όλοι περάσαμε ευλογημένες στιγμές μαζί!

Αρχικά ξεκινήσαμε με διαδραστικά παιχνίδια που ασκούσαν την παρατήρηση, τις συντονισμέ-

νες κινήσεις και την εφευρετικότητα. Στη συνέχεια ψάλαμε χριστουγεννιάτικους ύμνους και ακολούθησε το χριστουγεννιάτικο μήνυμα με προβολή όμορφων εικόνων σε βιντεοπροβολέα, όπου δόθηκε στα παιδιά με απλό και παραστατικό τρόπο το πολυτιμότερο δώρο που ο Θεός πρόσφερε στον άνθρωπο, τον Ιησού Χριστό. Όλοι οι άνθρωποι και ιδιαίτερα τα παιδιά, έχουν πολύ ανεπτυγμένη την αίσθηση της δικαιο-

σύνης. Κανένας μας δεν θα δεχόταν να παίξει ένα παιχνίδι μαζί με κάποιον που δεν ακολουθεί τους κανόνες. Αυτό το άλυτο πρόβλημα είχε να λύσει ο Θεός. Από τη μια μεριά ήταν η αγάπη Του για τον άνθρωπο που δεν ήθελε να τον χάσει και από την άλλη η δικαιοσύνη Του που έπρεπε να τηρηθεί και να τιμωρηθούμε όλοι εξαιτίας της αμαρτίας μας. Ο Θεός πρόσφερε τον ίδιο Του τον Γιο στη θέση μας και από μας περιμένει μόνο να του δώσουμε τη βρώμικη καρδιά μας, αλλά θέλει να Του τη δώσουμε ολόκληρη για να μπορεί να μας αλλάξει και να μας μεταμορφώνει καθημερινά στην εικόνα του Ιησού Χριστού.

Στη συνέχεια τα παιδιά μαζί με την αδελφή Ελένη Εσαγιάν ασχολήθηκαν με τη ζαχαροπλαστική και έφτιαξαν γλυκά όμοια με κουκουάρια τα οποία ήταν πανέμορφα και άρεσαν σε όλους πολύ. Τα τοποθετήσαμε στο ψυγείο για να ετοιμαστούν και έπειτα φάγαμε όλοι μαζί με πολλή όρεξη.

Μετά το φαγητό συνεχίστηκαν τα παιχνίδια με παντομίμες με διάφορες ιστορίες μέσα από τη Αγία Γραφή και μόλις τα τραπέζια καθαρίστηκαν ξεκίνησαν οι χειροτεχνίες. Τα πιο μικρά παιδιά έφτιαξαν από ένα ημερολόγιο με μια δική τους ζωγραφιά και τα πιο μεγάλα παιχνίδια έφτιαξαν από ένα αστέρι με πολύχρωμες χάντρες. Όταν έφτασε η ώρα της αναχώρησης, όλοι νιώθαμε κουρασμένοι αλλά και γεμάτοι από τις ευλογίες που μας χάρισε ο Κύριος!

Ένας μικρός κύριος την επόμενη μέρα μάς ρώτησε: "Πότε θα το ξανακάνουμε; Την επόμενη εβδομάδα;"

Πλήθος αδελφών τίμησαν με την παρουσία τους την απόφαση της αδερφής μας Κατερίνας Σίλλερ, ετών 35, να βαπτισθεί εν ύδατι στο Όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Η βάπτισμα έλαβε χώρα στην ΕΕΕ Κορίνθου την 01/12/24 και είναι μια έμπρακτη ομολογία της αδερφής μας, ενώπιον του ορατού και του αόρατου κόσμου για δέσμευση κοινής πορείας με τον Κύριο Ιησού Χριστό.

Προσευχόμαστε ο Θεός να στηρίξει την Κατερίνα στην πνευματική της πορεία και στον καθημερινό αγώνα της πίστης.

ΣΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ ΤΑ ΜΕΡΗ

Κοιμούνται τ' αρνάκια,
Αγρυπνούν οι βοσκοί,
Κοιτάν τ' ασημένια τ' αστέρια
Και πότε μιλάνε,
Και πότε σ' απλή προσευχή
Υψώνουν τα χέρια
«Ω! να' σκιζες τους ουρανούς,
Να' ρθεις στη γη
Σωτήρα του κόσμου, Μεσσία»,
Πυκνό το σκοτάδι,
Πικρή η ψυχή,
Ειρήνη καμία.
Και να το τ' Αστέρι,
Λαμπρό οδηγεί
Στο λίκνο εκεί της ελπίδας.
Φωτίζεται ο κόσμος,
Φωτίζεται η γη, στο φως της αχτίδας.
Και των φτωχών βοσκών
Οι θλιμμένες καρδιές
Γεμίζουν αγάπη, γαλήνη,
Αιώνιες χαρές, θα βρουν την ειρήνη.
Απόψε τ' Αστέρι
Θα λάμψει στη γη
Το μήνυμα πάλι θα φέρει
Ψυχή μου, υψώσου
Και πέτα γοργή
Στης Βηθλεέμ τα μέρη.